

2004

2005

2006

2007

Keresztény Civil Szervezetek 9. Országos Fóruma
Milyen változásokat hozott az elmúlt három év?

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

Keresztény Civil Szervezetek
9. Országos Fóruma

Milyen változásokat hozott az elmúlt három év?

2013. november 21-én, a Parlament Felsőházi termében
megrendezett konferencia előadásainak szerkesztett változata

Kiadja: Magyar Kereszténydemokrata Szövetség, Budapest

Felelős kiadó: Harrach Péter

Minden jog fenntartva.

Készült a Brankovics Alapítvány támogatásával.

ISBN 978-615-80127-0-6

Nyomdai kivitelezés: Vareg Produkció (www.vareg.hu)

Tartalom

<i>Bevezető</i>	
Strommer Pál	7
<i>Köszöntő</i>	
Harrach Péter	9
<i>Előadások</i>	
Dr. Rétvári Bence: <i>A közigazgatás átszervezése</i>	13
Dr. Hoffmann Rózsa: <i>Valódi esély mindenkinek – a köznevelés megújulása</i>	27
Dr. Latorcai Csaba: <i>Civilek a társadalomban</i>	41
Soltész Miklós: <i>Családpolitikai és szociálpolitikai eredmények</i>	59
Kalmár Ferenc: <i>Az „együvé tartozás” politikája</i>	67
Hölvényi György: <i>Az állam és az egyházak</i>	77
Gaal Gergely: <i>Új nemzedék a politikában</i>	85
<i>Jegyzet</i>	

2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018

Bevezető

Strommer Pál
a Magyar Piarista Szövetség főtiktára,
a fórum levezető elnöke

Tisztelt Elnök úr, Államtitkár asszony, Államtitkár urak, tisztelt
Hölgyeim és Uraim!

Szeretettel köszöntöm Önöket, akik előadóként fognak szerepelni mai konferenciánkon, és Önöket is, akik ismételen, sokan már 9. alkalommal eljöttek, hogy felelős keresztény emberként szervezetük képviselőként meghallgassák előadóinkat, elmondják véleményüket, és kapcsolatot keressenek keresztény civil szervezetekkel. Strommer Pál vagyok, egyike azoknak, akiket a rendezvény szervezője, a Magyar Kereszténydemokrata Szövetség felkért arra, hogy vegyek részt ennek a konferenciasorozatnak a létrehozásában.

Azok, akik rendszeres látogatói fórumunknak, bizonyosan emlékeznek, hogy egyszer kérdéseket tettünk fel Önöknek. Egy kérdőívben kértünk és kaptunk is javaslatokat megtárgyalandó témákra. Engedjék meg, hogy néhányat felolvassak azok közül, amikre a legtöbben szavaztak. Ilyenek voltak: aktuális társadalmi problémák, kereszténypolitikai felelősség, alkotmányozás, törvénykezés, oktatás, nevelés, a keresztény nemzeti oktatás kihívásai, feladatai, civil szervezetek társadalomformáló ereje és lehetőségei, civil szervezetek összefogása, együttműködése, a családok egyben tartása, a család intézményének megerősítése, a szociális ellátó rendszer átalakítása, határon túliak, határon túli civil szervezetek, lehetőségek az egyházak szerepvállalására a békés fejlődés érdekében, keresztény értékek átadása, elfogadtatása a társadalom szélesebb köreivel, szervezeteink fiatalítása, fiatalok társadalmi, közéleti aktivitizálásának feladatai.

Minden most felsorolt címre száznál több akkori résztvevő szavazott, száznál többen tartották fontosnak, hogy ezekről beszéljünk. Természetesen nem tudom, és idő hiányában nem is lehet, nem is érdemes most felsorolni az összes javasolt témakört. De a felsoroltak talán jól reprezentálják azokat a kérdéseket, amik a felmérés szerint foglalkoztatják a keresztény civil szervezeteket, önöket.

Bár talán mindegyik kérdéskör megér egy külön konferenciát, a szervezők ma hét előadásban áttekintést szeretnének nyújtani arról, hogy milyen változások történtek Magyarországon az elmúlt három évben?

Elsőként Harrach Pétert, a Magyar Kereszténydemokrata Szövetség elnökét kérem, hogy köszöntőjével nyissa meg a mai ülésünket.

2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018

Köszöntő

Harrach Péter

a Magyar Kereszténydemokrata Szövetség elnöke

Hölgyeim és Uraim, kedves Barátaim! Valóban kilenc alkalommal jöttünk már össze, és minden alkalommal fontos társadalmi kérdésekről, utoljára a társadalmi kérdéseket befolyásoló eszközökről volt szó. Ma egy olyan területre bátorkodunk belépni, amellyel kapcsolatban az egyházaknak is, a keresztény civil szervezeteknek is, de főleg azoknak a politikai erőknek, akik távol állnak a keresztény értékrendtől, van véleményük. A politika területére lépünk. Mindnyájan tudjuk, hogy a keresztény értékrend társadalmi képviselőjének három szintje van. Maguk az egyházak, a keresztény civil világ, és a keresztény politika. Mindegyik a saját eszközeivel dolgozik. Az egyházak minden ember számára hirdetik az evangéliumot. A társadalmi kérdésekhez is hozzászólnak, de általában

tartózkodnak attól, hogy pártpolitikai kérdésekbe beleszóljanak. Különösen a katolikus egyház írja elő papjai számára, hogy a pártpolitika világában ne vegyenek részt. Ez persze nem jelenti azt, hogy azokban a kérdésekben ne legyen határozott véleménye a papságnak, amelyek a társadalom egészét érintik. Különösen a keresztény értékek képviseltében. Ilyen például a családról és házasságról vallott nézete. Ezek a kérdések egy politikai szervezetnek az egyházhoz való viszonyát és a keresztény értékrendhez való viszonyát is meghatározzák.

A civil szervezetek a maguk eszközével formálják a társadalmi tudatot, és amikor a közgondolkodás alakításáról van szó, akkor nagyon fontosak ezek az eszközök. Sokkal többet tehetnek, mint a politika. A keresztény politikusok természetesen a politika eszközeivel képviselik a keresztény értékrendet. Például az emberi személy méltóságát, ebből fakadó szabadságát, vagy a társadalmat irányító normák közül a szolidaritást illetve a szubszidiaritást. A különböző társadalmi és politikai szintek döntési lehetőségeinek a szabadságát, a közjó képviseletét, a társadalmi igazságosság megvalósítását. Ezek olyan szempontok, amiket a keresztény politika felvállal, képvisel. Nyugodtan kimondhatjuk azt, hogy ma Magyarországon van olyan politikai erő, amelyik hitelesen képviseli a keresztény értékrendet. Ez a politikai család tudatosan felvállalja a társadalom előtt is ezt a képviseletet, az embert, a társadalmat, a világunkat keresztény szemmel nézi, és a döntéseit ennek értelmében hozza meg. De nem hallgathatjuk el azt sem, hogy vannak Európában, így Magyarországon is olyan politikai erők, amelyek távol állnak a keresztény értékrendtől, annak egyes elemeit támadják, és azzal ellentétes szándékokat képviselnek. Jól példázza ezt a családról és a házasságról vallott nézetük. De a felsorolt értékek bármelyikével szemben megnyilvánuló politikai akarat is ide tartozik, és ezt mindenképpen, mint a két politikai oldal közötti különbséget kell értékelnünk. Azt tapasztaljuk, hogy az egyháziak egyfajta semlegességet mutatnak a politikával szemben azért, hogy a minden emberhez szóló üzenetet közvetíteni tudják, illetve

hogy a saját véleménynyilvánítási szabadságukat biztosítsák azzal, hogy nem vállalják fel egy-egy pártnak a képviselői szerepét. Ugyanakkor nyilvánvaló az is, hogy az egyháznak határozott véleménye van az említett kérdésekről.

Akik ma bemutatkoznak, azok a magyar politikai életben a keresztény értékrend képviselői. Mindegyik előadónk a maga területén fogja elmondani azt, hogy hogyan tudják ezt megvalósítani. De tudatában kell lennünk annak, hogy az értékrend mindhárom szintű képviselőjének együtt kell működni, és ez az együttműködés a magyar társadalom és a magyar emberek érdekében történik. Mindenkinek kívánok ma hasznos és kellemes napot. Köszönöm figyelmüket.

Strommer Pál, levezető elnök:

A magyar közigazgatási rendszer jelentősen átalakult. Mit tett a magyar parlament, a kormány, és a felelős minisztérium a jó állam kialakításáért, mi volt az átalakítás célja, hogyan változott a közigazgatás struktúrája és miért hasznosabb az új struktúra az állampolgárok, a gazdasági társaságok, az intézmények számára? Kérem dr. Rétvári Bencét, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkárát, hogy tartsa meg előadását.

2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018

A közigazgatás átszervezése

Dr. Rétvári Bence
parlamenti államtitkár

Köszönöm szépen a meghívást, hogy itt lehetek Önöknél.

Egy mondatot fűznék csak Harrach Péter frakcióvezető úr bevezetőjéhez a keresztények társadalmi szerepvállalásával kapcsolatban. Ahol most Önök ülnek, az egy 40-50 éve nem használt ülésterem, hiszen itt nem nagyon szokott a parlament ülést tartani, de januártól itt fog ülésezni, amíg átalakítják az alsóházi üléstermet és a 199 fős parlamentre átrendezik a berendezést.

2014-ben a parlament létszáma 199 fő lesz. Akkor is, ha indulnak keresztény politikusok, és akkor is, ha nem. Nem fogják üresen hagyni azokat a helyeket, amiket elvileg keresztény politikusnak szánának. Mi tehát azt dönthetjük el, hogy mi magunk töltjük fel azokat a helyeket, amelyek a társadalmon belüli ará-

nyok szerint a keresztények érdekképviseletének jár, vagy pedig átengedjük ezt másoknak, hogy mások töltsék fel a 199 hely ránk eső részét. Ezt is gondoljuk végig akkor, amikor itt ülünk ebben a gyönyörű szép felsőházi ülésteremben.

Azon gondolkoztam, hogy mégis három év után miért fontos egy ilyen összegzést, beszámolót tartani. Az jutott eszembe, hogy egy szónak igazából egy mondatban van értelme, és egy mondat értelme egy bekezdésben, egy teljes szövegben merül ki igazán.

Önök az elmúlt három évben, amikor valószínűleg nézték a híradók összefoglalóit, vagy másfajta különböző tudósításokat, beszámolókat olvastak, akkor egy-egy részét látták annak, amiket a közigazgatás területén, oktatás, egyházügyek, civilek területén megtettünk. Egy ilyenfajta előadás vagy megbeszélés arra jó, hogy a szavakat mondatba rakjuk, vagy a mondatokat szövegbe rakjuk, hogy megmutassuk az ívét annak, amit tettünk. Én igazából két célt tűztem ki magam elé. Az egyik, hogy megmutassam a mélységét az átalakításoknak, a másik pedig, hogy megmutassam az újdonságait és a teljesen modern, 21. századi bevezetett eszközökből is egy-kettőt felvillantassak Önöknek a mai nap során. Olyan bátrak voltak a szervezők, hogy a közigazgatási témát tették elsőnek, mert szerintem egy keresztény emberben sokkal nagyobb érdeklődést kelt az oktatás kérdése, vagy – nyilván civil szervezetekről lévén szó – a civil szervezetek. Sok mindenki számára a közigazgatás egy távoli szürke kocka, amit nekigyürkőzött emberek görgetni akarnak. Ettől függetlenül nyilván magáról a közigazgatásról és minden reformról is kialakíthatunk többféle képet. Erre hoztam ezt a festményt, amit a hátam mögött látnak. Ez Csontváry Kosztká Tivadarnak az Öreg halász című festménye. Ha ránéznek, egy idősebb úriember a tengerparton, dimbes-dombos vidéken ül és néz felénk. Ezt láthatják rajta. Így is lehet tekinteni a közigazgatásra, egy reformra, vagy az egész országra. Csakhogy Csontváry nemhiába volt egy zseni, ez a kép igazából három kép. Mert középen megtükrözhető, és ha az egyik oldalát tükrözzük meg, ha szemből nézzük, a bal oldalát, akkor ez egy rendkívüli déli kép. Egy ősz

szakállú úriember, összekulcsolt kezek, virágos tengerpart, lankás domboldal. Ez az a kép, amit mondjuk a közigazgatásról mond egy abban dolgozó ember, aki szinte tökéletesnek látja, vagy amit az országunkról mi is szoktunk olykor gondolni, hiszen szeretjük a hazánkat, és ezért elnézünk neki egy-két hibát.

Ha a képnek a másik felét tükrözzük meg, akkor egy rendkívül támadó fejű, agresszív embert látunk, aki ránk mutat, háborog a tenger, és mindjárt kitör mögötte a vulkán. Ugyanannak a valószínűségnek tehát nagyon sokféle értelmezése van. Akár ezt a képet kivetíthettem volna a nemzetközi sajtó Magyarországgal kapcsolatos különböző véleményére, tevékenységére is. Arra is nagyon jó példát jelentett volna, bár annyi különbség van, hogy ez a kép az egyik felét tükrözi fel és nagyítja fel, míg ők olyan dolgokat mondanak rólunk, amelyeknek semmifajta valóságalapja nincsen.

Legutóbb éppen azt olvashattam, hogy azért szabadította fel a magyar kormány a pálinkafőzés szabadságát, hogy alkoholistává tegyünk Magyarországot, tehát hallhatunk olyan dolgokat is, amelyek nem feltétlenül igazak. Így kérem, hogy tekintsék a közigazgatást is és a reformot is. Ha valaki elmegy és valamilyen ügyet nem sikerül elintéznie, akkor az egész rendszert könnyen rossznak tudja látni. Míg ha nem találkozik vele, akkor jónak látja. Nincs most itt Pintér Sándor belügyminiszter úr; ez a rendőrségi statisztikákra szokott szerintem leginkább igaz lenni, hogy akinek nem volt a rendőrségen dolga, az elégedett vele, akinek volt, általában kevésbé, de nincs ez másként a közigazgatásban sem.

A kormányprogramban leszögeztük, hogy helyre fogjuk állítani a magyar állam tekintélyét, a közigazgatás rendszerét az ésszerűség útjára tereljük, és újra a közjó szolgálatába állítjuk. A közjó szolgálata egy abszolút középkori, akár kánonjogból is ismerős fogalom lehet, a közösségünknek a joga, és talán úgy tudjuk megfogalmazni, hogy mi a közjó és mi a jó állam. Ami felé mi el akarunk indulni, az az egyéneknek, a közösségeknek, és a vállalkozások igényeinek a közös egyszeri együttes kielégítése.

Korábban a liberális államok csak az egyének igényeit vették figyelembe, és nem voltak hajlandók a közösségekkel foglalkozni. Márpedig közösségek nélkül semmilyen alapjog szerintem nem értelmezhető, hiszen gondoljuk el, hogy az egyik legalapvetőbb jogunk, a tulajdonjog. Ha valaki egy lakatlan szigeten van, ott van egy szép kő, és arra azt mondja, hogy ez az enyém, ennek egy lakatlan szigeten mi értelme van? Mindenfajta emberi jognak, alanyi jognak az értelme csak másokkal szemben értelmezhető. Ha már hárman vannak a szigeten, akkor már mondhatom arra a szép kőre, hogy az enyém, hiszen van kivel kapcsolatban ezt megjelenítem. Úgyhogy mindenfajta ilyen individualista hozzáállás az alapjogok tekintetében hibás volt. A jó állam tehát egyszerre szintetizálja az egyéneknek, a közösségeknek és a vállalkozásoknak az igényeit. Ideális helyzetben voltunk. Nem hivatkozhattunk a körülmények nehéz voltára, hisz egy rendkívül stabil politikai rendszerben egy stabil kormányzat mellett tudtuk átalakítani a teljes közigazgatási rendszert. Politikai stabilitás tekintetében jól látható a kormányzat legitimitációja, az emberek egyetértenek a kormányzat elképzeléseivel. A kormányzattól nem mennek ki-be pártok, nincs kisebbségi kormányzás, ezzel nem kell problémaként törődni, tehát van lehetőség egy mélyreható reformra, átalakításra.

De honnan is indultunk 2010 őszén? Ez az úriember, akit kivetítettem, Anthony Kennedy, annak a Kennedy családnak a tagja Amerikában, és az ottani Legfelső Bíróságnak a bírója. Itt jegyezném meg, hogy az Egyesült Államoknak eddig egy katolikus elnöke volt, és kevesebb ideig volt katolikus elnöke a Kennedy családból, mint amennyi ideig mondjuk afroamerikai elnöke volt az Egyesült Államoknak. Tehát mi, katolikusok, az Egyesült Államok irányításában, bár itt vannak bizonyára református testvéreink is, kisebb részt vettünk ki. Ennek az úrnak úgy látszik, már gyermekkorában tudták a szülei, hogy jogi pályára szánják, ezért adták ezt a nevet neki. Elmondta, hogy nagyon sok országban jár a világban, üzletről beszél és üzletek beindításáról. Ha valaki Amerikában be akar indítani egy vállalkozást, akkor bemegy egy

hivatalba, viszonylag egy nagyobb eljárási díjat befizet egy csekken, és másnapról kezdve indulhat az üzlet. Megvan az engedélye, indulhat teljes mértékben közigazgatási engedéllyel, működési engedéllyel a munkahelyek teremtése, vagy az üzletnek a beindítása. De járt olyan afrikai országban, ahol képzeljük el, harmincnál is több engedélyre van szükség. Kérdezte, hogy nálunk mi a helyzet? Mondtuk neki, hogy 52-re van szükség nálunk az üzlet beindításához. Ez az, amiből el kellett indulnunk 2010-ben, a közigazgatás rendszerének egyik oldaláról, épp amit a bal felén látnak a képnek és a jobb felére igyekeztünk áttérni. Itt mondanék pár, akár elméletinek is mondható alapvetést, hogy miért szükséges venni ezeket az apró pici ügyeket, hétköznapi kis dolgokat és velük szöszölni - mert igenis valamit javítani rajta - hogy ne legyen bosszantó az emberek számára.

Először is az emberek a jogállammal, mint olyannal, négyévente találkoznak körülbelül, az általános választások időpontjában. Leadják a szavazatukat egyik vagy másik pártra. Ugyanakkor minden évben 16 millió közigazgatási vagy bírósági ügy keletkezik. Ez a 16 millió ügy azt jelenti, hogy még a csecsemőnek is másfél közigazgatási ügye van egy évben, de realisan nézve, ha egy felnőtt állampolgárt nézünk, 4-5-6 üggyel kell, hogy foglalkozzon egy évben. Ha itt azt tapasztalja, hogy az állam nem működik, akkor a jogállamba vetett hite inog meg egy kicsit. Hiszen ez sokkal gyakoribb impulzus, mint a négyévenkénti választás. Itt évente négy oda-vissza jelzés van a jogállam működésével kapcsolatban, nem négyévenként egy. Ha tehát jól működik a közigazgatás, megerősítjük az embereknek a bizalmát a demokráciában és a jogállamban. Ha nem működik, akkor azt mondják, jöjjön már valaki, aki erős kézzel rendet vág ezek között, nem hiszek már annyira a demokráciában, a jogállamban. Ez az egyik közösségi oldal, a másik meg az egyéni oldala, amiért ez fontos. Az emberek nem passzióból járnak a mi hivatalainkba. Nem arról van szó, hogy csütörtök délután van, már kicsit fáj a könyököm a tenisztől, fáj a térdem a futástól, éppen nincs semmi film, amit megnéznék a moziban,

kiváltak egy működési engedélyt az okmányirodában. Nem így működik ez. Nem azért mennek be útlevelért, személyi igazolványért, nem azért vetetik fel magukat különböző nyilvántartásokba fel a vállalkozások, mert nincs jobb dolguk. Erre mi kötelezzük őket. Ha pedig mi kötelezzük őket, akkor erkölcsi kötelességünk, hogy a lehető legkevesebb idő alatt el tudják végezni ezt a feladatot, a lehető legmagasabb szintű közszolgáltatást nyújtunk a lehető legtöbb embernek, a lehető legkisebb társadalmi költséggel. Ezért is fontos, hogy minél inkább tudjuk javítani a közigazgatásnak a működőképességét, mert kötelező mindenki számára és nem szabadon választott. Arról nem is beszélve, hogy ez versenyhátrány is Magyarországnak, hiszen minden nagy cégnek, aki a befektési esélyeket latolgatja, pontosabban, aki tanácsokat ad ezeknek a nagy beruházóknak, az egyik legfontosabb szempont a beindítással kapcsolatos adminisztráció, valamint a követeléseik érvényesítésével kapcsolatos átmeneti idő. Magyarul, ha valaki hibásan teljesít, nem nyújtja a szolgáltatást, mennyi idő alatt tudja azt behajtani. Ez a második inkább az igazságügy feladata, az első inkább pedig a közigazgatásé. Ezért az országnak, ha már a politikai stabilitás versenyelőny, hiszen ha megnézzük az európai országokat, nem igazán húzták ki a kormányzatok a teljes négyéves ciklust. Vagy időközi választással vagy kormányválsággal, kisebbségi kormányzással voltak megtűzdelve. Nagyon kevés van, mondjuk a német kormány talán ezek közé tartozik, amelyik részben meg tudja őrizni a hatalmát és a tárcáknak egy része ugyanennél a pártnál marad, de általában mindenhol cikluson belül is nagy változások voltak. Nálunk a politikai stabilitás magas fokúnak mondható, bízunk benne, hogy ha az állampolgárok a bizalmukkal kitüntettek bennünket, így is maradhat a későbbiekben, de ez a politikai stabilitás, hogy jobb közigazgatás mellett több jó hatást hozhat létre.

Ez a táblázat, diagram azt mutatja, szintén még a kiindulási állapotnál, hogy az emberek mennyire bíznak a közigazgatásban, és mennyire voltunk a mélyponton. Ezek a hosszú kis szalagocskák, és az egyre hosszabbá váló szalagok azt jelentik, hogy nőtt

azoknak az embereknek az aránya, akik úgy gondolják, hogy csak ismerősök, vagy kenőpénzek révén lehet a közigazgatásban bármit is elintézni. Ez nyilván egy kicsit a jogi kultúránknak is a következménye, de másrésről annak is, ha az állam szabályai bonyolultak, nem működnek, akkor mindenki más utat akar majd magának választani.

Voltak sikertelen kísérletek időről-időre. A sikertelenségüket mutatja, hogy nekünk újra neki kellett gyürkőzni ennek a feladatnak. Az egyik hiba az volt, amikor csak a felszínt akarták megkapargatni, amikor nem akartak a mélyre menni, nem is volt talán olyan szándékuk, politikai erejük, hogy ezt megtegyék, a másik pedig az, amikor üzleti megoldásokat akartak egy az egyben átvenni. Csak hogy az állam nem úgy működik, ahogy a Coca Cola, mert ő a Pepsi Colát akarja kiszorítani a piacról, mi pedig mégiscsak közszolgáltatásokat nyújtunk. Van olyan része, amelyik átvehető. A kormányablakok egy része erre a modellre épül, az úgynevezett frontok (front office) és back-ek (back office) rendszerére, ahol az, aki foglalkozik az ügyféllel, és az, aki az ügyet elintézi, ketté válik, és az egyik egy generalista, aki minden ügyet el tud indítani, a másik egy specialista, aki egy-két ügyet el tud intézni és a kettő között megy a munkamegosztás. Nyilván elektromos felületen. Ezt át lehet venni tőlük. De más logikai megoldásokat már sokkal kevésbé és eleve hibás és kudarcra ítélt az a közigazgatási átalakítási terv, amely csak piaci megoldásokban gondolkozik. A Magyar program, a Magyar Zoltánról elnevezett közigazgatás-fejlesztési program volt az, amit mi elindítottunk. Ez mindig újabb és újabb változatát éli meg, most a 13.-nál tartunk. Pontosan azért, ha elérünk bizonyos célokat, akkor újraírjuk ezt a programot, hogy pontosan hová kell még tovább lépnünk, mi a további lépéseinknek az iránya.

Sok beavatkozási terület van. Nem olyan sok, egy-két példát vetítenék föl Önöknek, amire talán a legbüszkébbek lehetünk. Mi 25%-kal csökkentettük idén áprilisra az állampolgárookra rakódó adminisztratív terheket. Ez ugye nagy számnak tűnik. A

teher egynegyedének a csökkenését jelenti. Ezt azért tudtuk elérni, mert másfajta szemléletet honosítottunk meg. Azt kértük a kollégáinktól, hogy nagyon szép szögletes az íróasztaluk, de tolják be a fiókot és álljanak fel az íróasztaltól. Ne a közigazgatási eljárás általi szabályról szóló törvényt kezdjék bogarászni, hanem nézzenek a való életre. És felállítottunk jó pár élethelyzetet. A család, a megélhetés, jólét vagy a közösség kapcsán. És azt mondtuk, ha születik egy gyerek, annak lesz születési anyakönyvi kivonata, kell csinálni lakcímkártyát, TAJ számot, adott esetben az adóhivatalnál is adószámot igényelnek neki, ezek csoportban jelentkeznek. Ha lakást veszünk, lakást adunk el, földhivatal, illetéklerovás, azok is egy csokorban jelentkező feladatok. Ha kocsit vesz valaki, ott is több adminisztráció van egyben. És ezeket tekintjük csokronként, élethelyzetenként, ezért a szociális ellátások minden egyéb más területén, ha valakinek egészségbiztosítási ellátást kell igénybe venni, ha felsőoktatásba jelentkezik, munkanélkülivé válik, elkezd dolgozni; mind olyan élethelyzetek, ahol több fronton találkozik a közigazgatással, és ezeket összetoltuk. Egyben próbáltuk azokat a részeket, amelyek itt is és ott is megjelentek kiküszöbölni, hogy ezáltal egyszerűbbé váljon a közigazgatási eljárás. Ezen négy fő élethelyzet esetén csokorban sikerült negyedével csökkenteni, hogy hány papírt kell beadni, hogy hány ember kezén megy át, hogy mennyi ideig tart az eljárás.

Egy, úgynevezett horizontális témánk volt, az aláírási címpéldányoknak a kérdése. Most már a személyi igazolványokon is rajta van az aláírás mintánk, ugyanakkor a cégeljárásban nagyon sok eljárásnál még mindig az 1870-es éveknek a nagy találmányát, az aláírási címpéldányt be kellett nyújtani. Ez akkor egy roppant korszerű dolog volt az osztrák-magyar monarchiában, de ma már azért meghaladta ezt a technika állapota, azóta van fénymásoló, telefon, internet, sőt, már mobiltelefon is, tehát igyekeztünk ezt is javítani, és most már az állam tartja ezt nyilván, nem az állampolgároknak kell egyenként becsatolni ezt az adatot. Régen is előírta a közigazgatási eljárási törvény, hogy egy adatot egy embernek

csak egyszer kell megadni, csak ezt mi magunk sem tartottuk be. Mint mondtam, az adminisztratív tehercsökkenés lakossági oldalon 25% volt. Ez 228 eljárást érintett. Valamint rendkívül nehéz fába vágtuk a fejszénket. Meg kell mondanom, házon belül ez volt a legnehezebb, hogy két jogszabályunkat kísérleti jelleggel magyar nyelvre fordítottuk jogász nyelvről. Ez a társasházi törvény, és a családi támogatásokról szóló törvény. Igyekeztünk ezeknek a nyelvi közérthetőségét is javítani. Bízunk benne, hogy sikerült, de szerintem ebben még van hová tovább lépnünk.

Ezek voltak az eljárások. Most nézzük a szervezetet. Azt ugye Önök is tudják, hogy a minisztériumok számát igencsak megritkítottuk, 13-ból már csak 8 maradt. De ha megnézzük a közalapítványok számát, 68-ról 20 lett. Ezek közvagyonot kezelő szervezetek voltak. Az államnak nem volt semmiféle kontrollja, hogy mit csinálnak ezek a közalapítványok. Így nőttek ki Magyarországon most már privát kézben lévő nagy szállodaláncok is, hogy ilyen közalapítványokból csúszott át magánvagyonná a vagyonuk. De ha megnézzük a közszolgáltató költségvetési szerveket, 193-ból már csak 92 maradt, területi államigazgatási szervekből 292-ből már csak 93 maradt, ha pedig összesített szinten megnézzük az állami szervezetek számát, 566-ból 213 maradt. Ennyi portás, gazdasági ügyintéző, HR-es, személyzeti, stb, különböző funkcionális kiszolgáló egység megszűnt. De ha kivonják a két számot, látják ezt a 300 körüli számot, gondolják el, hogy ez a személyi oldalának a nehéz része, itt 300 emberrel közölni kellett, hogy te eddig igazgató, főigazgató voltál, egy résznek a vezetője, mostantól te is egy másik szervezetbe fogsz betagoledni, hogy milyenbe, azt mindjárt ki is fogom vetíteni.

Mindemellert a politikán kezdtük ezt a fajta felezést, az önkormányzati képviselők száma már felére csökkent, a parlamenti képviselők száma pedig már az előbb is említettem, 199-re fog csökkenni a következő választáson, a nemzetiségi képviselőket nem számítva.

Azért sikerült ezt a közigazgatási átalakítást különösebben kigyózó sorok, botrányok, és elhúzódó eljárási határidők nélkül végrehajtanunk, mert már az elején megmondtuk, hogy milyen ütemben fogjuk végrehajtani. Ez egy évről-évre ütemezett átalakítás volt, ezért lehetett sikeres.

Önök talán nem emlékeznek, amikor az előző kormányzati ciklusban a Magyarország.hu 2.0-át megpróbálták bevezetni, egy szinttel intelligensebb kormányzati központi honlaprendszer, ügyintézési felületet. Az az átalakítás két, három órát élt meg, és valószínűleg nem kettő, és nem három milliárd forintot költöttek rá, hanem sokkal többet. Mi viszont, mivel pontosan tudtuk, hogy mik a célkitűzéseink, hogy akarjuk átalakítani az állampolgárok felé az állam szerkezetét, ezért tudtuk szépen, lépcsőzetesen megvalósítani.

Az első lépés a törvényesség, az alkotmányozás helyreállítása volt 2010. szeptember 1-től, hiszen Önök valószínűleg erre nem emlékeznek, de a Gyurcsány-kormány utolsó időszakában az önkormányzatok törvényességi felügyelete megszűnt Magyarországon, mert az erre vonatkozó 2/3-os törvényt először feles törvényre akarták módosítani, az Alkotmánybíróság megsemmisítette, mondván, hogy túl alacsony szintű, és 2/3-ost csak 2/3-ossal lehet módosítani, felessel nem. Majd ezután ha felessel nem ment, akkor kormányrendelettel próbálták.

Az Alkotmánybíróság ezt is megsemmisítette. Ne felejtjük el, hogy azok az emberek, akik most a jogállamiságért aggódnak, egykor még kormányrendelettel akartak elérni 2/3-os törvényeket.

Tehát először helyreállítottuk a törvényességét, utána pedig 2011. január 1-től meghatároztuk a közigazgatás egyértelmű közép-szintjét a megyében. Ez nekünk egyébként, keresztény embereknek, történelem iránt érdeklődő embereknek, gondolom, amúgy is egy fontos kérdés, de másrészt ha megnézzük, sokkal inkább identitást teremtő, mint az „én az Észak-Alföld identitásához tartozom” típusú hozzáállás. Illetőleg voltak mindenféle társulások olyan módon, amelyek nagyon szerteágazó rendszert

alkottak, mi viszont egyértelműen három irányba fordítottuk a közigazgatás átalakítását: központi közigazgatási, megyei szint, és járási szint. Ezt pedig másik két lépcső folytatta. Először intézményfenntartóvá vált az állam az önkormányzatok helyett, utána pedig létrejöttek a járások is. Ez óriási közigazgatási ügy, átszervezést is jelent, hiszen a 16 millió közigazgatási, bírósági ügyből 5 milliót, az évi 16 millióból 5 milliót vettünk le az önkormányzatok válláról és tettünk át a járásokhoz és a megyei kormányhivatalokhoz. Ez igencsak mutatja az átalakítás mélységét. Ez pedig a másik olyan ábra, amit igazából elegendő lenne ezt kivetítenem, nemcsak azért, mert erről is tudnék húsz percet beszélni, hanem mert talán ennél mélyrehatóbban semmi nem érzékelteti azt, hogy milyen nagyfokú munkát végeztünk.

Az államnak megyei szinten ügynevezett dekoncentrált szervei vannak. Ez azt jelenti, hogy már valamelyik minisztérium alá tartozik, de megvan a húsz megyei kirendeltsége. Mi ezeket 14 + 1 esetében egy szervezetbe tömörítettük össze. Nagyon sokféle, igazságügy, mezőgazdaság, (a mezőgazdaság szakigazgatási hivatal önmagában még 16 alszervet alkalmaz), kereskedelmi engedélyezés, műszaki biztonság, egészségügy, nyugdíj, munkaügy, fogyasztásügy, örökségvédelem, tisztiorvosi szolgálat, közlekedési hatóság, oktatási hivatal, közigazgatási hivatal, nagyon sok féle. Megszüntettük ennek a széttagoltságát, hogy Önöknek be kell menni az egyikbe, hogy ott szerezzenek egy igazolást, amivel kapnak egy elhelyezést a másikban, amihez csatolnak egy mellékletet a harmadikban, és a negyedikben beadják. Nem lehet ezek között ping-pong labdaszerűen küldözgetni az embereket, hanem egységes szerkezetben valósul ez meg. Ahol az állam lába leér a földig, az pedig a járási rendszer, amely az Önökhöz legközelebb található. Ez nem az a járási rendszer, ami 30 évvel ezelőtt megszűnt, nagyon nagy része, legalább 1/3-a új székhelyekkel, vagy új határokkal rendelkezik, hiszen ezek modern kori járások. Nagyon alapos tanulmányokat végeztünk egy éven keresztül. Közlekedés, népesség, munkahelyek, különböző lehetőségek a központ kiala-

kítására, kulturális, földrajzi, természeti adottságok, foglalkoztatottsági adatok, hogy hol lehet a leginkább kialakítani a járási központokat. Így jött létre a 175 járás, és a 23 budapesti körzet. Így alakult ki teljes mértékben a közigazgatási rendszerünk. De ami a legfontosabb, az a kormányablakoknak a kialakulása. Ma még csak 29 helyszínen, de jövő év végére 300 helyszínen. Ma még csak 160 egynéhány ügyel, jövőre 2500 féle ügyel fordulhatnak a kormányablakokhoz. Ez azt jelenti, hogy ha valaki nem atomerőműnek a működési engedélyét akarja meghosszabbítani, akkor ezenkívül szinte az összes ügyel, ami a hétköznapiakban előfordulhat, bemehet a kormányablakhoz. Nem kell tudnia, hogy melyik törvény címére kell hivatkoznia, csak a kormányablak címét kell tudnia.

Nem kell azt tudni, hogy hányas paragrafus, csak a házszámot kell tudni, csak azt kell tudni, hányas házszám alatt van a kormányablak. Reggel 8-tól este 8-ig bemehet, hiszen a kormányablakok nyitva tartását is az emberek életritmusához igyekeztünk alakítani, hogy nem 9-től 3-ig lehet ügyet intézni, amikor az emberek dolgoznak, hanem reggel 8-tól este 8-ig. Zárójeles megjegyzést teszek, ezt azért tettük, hogy ne ebédszünetben kelljen valakinek kimenni, megnéztük az ügyfélforgalmi adatokat, és az emberek így is ebédszünetben mennek egyébként ügyet intézni, nem délután 6-kor. Ez egy jogi népszokás, ez még így marad egy kis ideig, de bízunk benne, ha már mi átalakítottuk, hogy este 8-ig lehet menni, akkor mások is így fognak menni. Ez a legfontosabb, ez a lényege, ez a nyílnak a hegye. Ezt akartuk elérni, hogy mindenkire a legközelebb, több mint 300 helyszínen ott legyen a kormányablak, és el tudja intézni ki-ki a maga ügyét. Bízom benne, hogy ezt a jövő évtől Önök is tapasztalni fogják.

Köszönöm a figyelmüket.

A közigazgatás átszervezése

Strommer Pál, levezető elnök:

Kultúrpolitikámnak két vezető motívuma: emelni a magyar tömegek művelődési szintjét, erkölcsi és szellemi belértékét, fajsúlyát és ennek a műveltebb nemzetnek olyan vezetőket adni, akiknek a méretei megütik az európai dimenziókat, akiket a nemzet minden téren bizalommal és a siker reményével követhet. – mondta Klebelsberg Kunó kultuszminiszter úr.

Személyes örömet jelent nekem, hogy a következő előadás címeiben a teljesebb fogalmi tartalommal rendelkező köznevelés szerepel közoktatás helyett. Kérem, hallgassák meg dr. Hoffmann Rózsa államtitkár asszony Valódi esély mindenkinek a köznevelés megújulása című előadását.

2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018

Valódi esély mindenkinek – a köznevelés megújulása

Dr. Hoffmann Rózsa
köznevelésért felelős államtitkár

Igaz szeretettel köszöntöm kedves mindnyájukat, dicsértessék a Jézus Krisztus, áldás, békesség, erős vár a mi Istenünk. Jó napot kívánok!

Mondják, hogy a kertész, ha nemcsak a holnapra, hanem évekre, évtizedekre előre tervez, akkor diófát ültet, azaz a jövőre gondol, mert arról még az unokái is szedni fognak. Társadalmi méretekben, aki nemcsak a mára és a holnapra gondol, hanem jövőt épít, az esetleg utakat, gyárat, vállalkozásokat, házakat hoz létre, de mindenek előtt gondoskodik arról, hogy legyenek emberek, akik ezeket szakértelemmel megépítik, akik a munkát el tudják végezni. Azaz társadalmi méretekben a jövőbe tekintésnek a leg-

fontosabb területe az én szűkebb területem, az oktatási rendszer, a köznevelési és a felsőoktatási rendszer.

Alig valamivel több, mint négy éve a Ráday utcában mintegy 500 részt vevő jelenlétében ismertette a Kereszténydemokrata Néppárt az *Iskola, Erkölc, Tudás* című oktatási programját. Nincsenek véletlenek, Rétvári Bence kollégám volt ennek a nagyszerű konferenciának a levezető elnöke, ahol igen, azzal a szent meggyőződéssel állítottuk össze a programunkat, hogy az iskolarendszerben nagyon jelentős változásokra van szükség. Azután az önök bizalmából 3 és fél évvel ezelőtt megkaptuk a lehetőséget arra, hogy megvalósítsuk azt, amit sok-sok szakember éveken keresztül tartó együttes munkálkodásával kigondoltunk. 3 és fél évvel ezelőtt hozzá is kezdtünk. Köszönöm Elnök úrnak, hogy felhívta a figyelmet rá: most már nem közoktatási, hanem köznevelési rendszernek nevezzük.

Én itt a rövid időben vázlatpontokban megpróbálom felvillantani mindazt, amit megtettünk eddig, és majd utalok rá, hogy mi az, amit még tenni szeretnénk. Mert bizony az iskolarendszer egy hálátlan terület. Olyan terület, ahol nem tudjuk rögtön learatni a termést. Míg a kertész, ha jól végzi a munkáját, akkor nyáron vagy ősszel arat és élvezi a munkájának a gyümölcsét. Mi már látjuk ezeknek a gyümölcsöknek még egyelőre csak a rügyeit, a kezdeményeit. Sok jó visszajelzésünk van. De hogy valóban hozzájáruljunk ahhoz, hogy Magyarország megújuljon elsősorban az iskolarendszeren keresztül, ahhoz még várni kell egy-két évet, remélem, hogy nem évtizedeket.

A magyarság igazi ereje mintha abban állna, hogy a legnagyobb katasztrófákat is ki tudja állni, és utánuk belső megújódásra képes. Írta gróf Klebelsberg Kuno 1927-ben. És igaza volt. Valóban olyan iskolarendszert tudott teremteni a múlt század húszas éveiben, amelynek köszönhetően a magyar szellem ismét szárnyalt, és Magyarország talpra állt, miközben előtte halálos beteg volt.

Nos, mi is, amikor átvettük a kormányzást, sok területen, így az oktatás területén is azt tapasztaltuk, hogy nagyon sok a baj.

Ezeket nem részletezem, mindannyian ismerjük a szimptomákat. Meg kellett tehát újulni. Még pedig úgy, hogy közben ne feledjük, honnan jöttünk. Erre utalt a címlapon lévő fénykép, amit remélem, hogy felismertek. Szent Márton hegyét, azaz Pannonhalmát ábrázolta, ahol az első magyar iskola 1018 évvel ezelőtt indult meg és azóta diadalmas utat járt be, jóllehet a történelem során voltak komoly hullámvölgyei.

Mi is egy ilyen hullámvölgynek a mélyén vettük át az oktatásügy irányítását. És ahhoz, hogy a megújítást sikerre tudjuk vinni, előbb világossá kellett tenni a célokat, amelyek a következők.

A célok közül a legátfogóbb az, hogy az oktatásügyön keresztül Magyarország és ezen belül a családok jólétét és felemelkedését kívánjuk szolgálni. Abban az összefüggésben, amelyre az előttem szólók utaltak, hogy ti. a közjót, a közösséget tesszük az első helyre. Hogy valódi esélyt tudjunk adni minden egyes kisgyereknek arra, hogy ha felnő, akkor megtalálja önmagát, és hasznos tagjává tudjon válni annak a közösségnek, amelyben él. Családjának, falujának, városának, és nemzetének. A vetítésben felsorolt célok mind-mind valóságosak és relevánsak. A sor végén van a gazdaságosság, mint látják. Nem véletlenül, hiszen ennek a nagy rendszernek minden országban komoly pénzügyi-gazdasági vonatkozásai is vannak.

Halkan jegyzem meg, szomorú, de megkerülhetetlen tény, hogy olyan időben kaptunk lehetőséget az iskolaügy megújítására, amikor bizony nagyon szűkösen álltunk és állunk anyagiakban. De ezen a területen is megindultunk felfelé. (Én magam a hivatásomnál fogva is optimista vagyok: ne menjen pedagógusnak az, aki nem tud reménykedni és bízni a jövőben.) Tehát anyagiakban is megindult a javulás, és bízunk benne, hogy a következő években ez tovább fog folytatódni.

Szeretnék önöknek beszámolni arról röviden, hogy mit tettünk az elmúlt három és fél évben. Először is jogszabályokat alkottunk. Ezen a diaképen csak a legfontosabb jogszabályok szerepelnek, amelyek talán a leglényegesebbek. Meg kellett alkotni a közne-

velési törvényt, amelyet szándékosan neveztünk köznevelésnek. Elég szomorú, hogy sokan gúnyolódnak ezen, nem is értik, hogy most miért fontos váltás a régebbi közoktatás köznevelésre cserélése. Azért, mert az egész embert, az egész gyereket kell fejleszteni, a fejlődését segíteni óvodától az egyetemig, ez pedig, szép magyar szóval maga a nevelés. Ezen belül értjük az oktatást, ami az értelem fejlesztését jelenti a pedagógia szaknyelvén.

Az itt felsorolt a leglényegesebb jogszabályokról nem fogok mindegyikről külön szólni, mert túl sok lenne. Amit viszont nem árt tudni: több mint száz új jogszabályt alkottunk meg három és fél év alatt egy maroknyi csapattal. Természetesen a törvényeket az országgyűlés fogadta el, a kormányrendeleteket a kormány adta ki, ez tehát komoly csapatmunka volt. Itt sem nem tudom megállni, hogy - bár csak ketten vannak jelen a munkatársaim közül - hogy ne mondjak nekik őszinte köszönetet azért az emberfeletti munkáért, amit végeztek és végeznek nap mint nap.

A jogszabályalkotás folytatódik, hiszen ez teremti meg a kereteit a szabályszerű, az intézményes működésnek. Ám ezzel még nem érünk el sokat, mert ha a jogszabályt nem hajtják végre, akkor az csak sajtópapír marad, ahogy gróf Klebelsberg Kuno is írja.

Köznevelési rendszerünk leglényegesebb változása tehát az, hogy valóban a nevelésre, a teljes személyiségformálásra fordítunk nagy figyelmet. És hogy erre van esély az állami iskolákban is, nemcsak az egyháziakban, alátámasztásul hallgassák meg a következő igaz gondolatot. Idézem a volt kultuszminisztertől: „Az emberi léleknek ösztönös, öröktől való vonzódása van az örök eszmények felé”. Ezt kell kihasználni a nevelés során. Akkor is, ha sokkal nehezebb ma a nevelési célokat elérni, mert az iskolai nevelésnek a lehetőségei kisebbedtek.

Ma igen nagy hatást gyakorol a fiatalokra a média világa, első-sorban is az elektronikus média, az internet, és hát természetesen a társadalom minden szereplője, ahogy ez mindig is volt az idők során. De ma a nevelők közül sokan úgy vélik, hogy nem lehet, nem tudnak szembeszállni a negatív hatásokkal. Erre az a vála-

szom, hogy de igen. Hiszen a köznevelés rendszere 12 éven keresztül tart. Sőt, ha az óvodát beleszámítjuk (mert kötelező lesz az óvoda három éves kortól kezdődően), 15 év áll rendelkezésünkre. Minden tanítási évben 36 hét, 185 tanítási nap, megközelítőleg ezer tanítási óra egy évben! Mi más ez, mint lehetőség arra, hogy - ha a pedagógiai hatások egy irányba mutatnak, akkor igenis - a nevelés eredményes lehessen?

Milyen eszközök szolgálják a nevelést? Mint mondtam, három éves kortól lesz kötelező az óvodáztatás. Ugyan még nem volt vég-szavazás, de sajnálatomra a parlament a múlt héten elfogadta azt a módosítást, amely 2015-re tolt ki a hároméves szabály bevezetését. (Lehetséges, hogy még próbálkozunk egy módosítóval.) Én magam a 2014-es kezdést jobbnak találom.

Miért kell három éves kortól óvodába vinni a gyereket? Mert három és hat éves kor között fejlődik a leggyorsabban. És ha akkor nem részesülhet intézményes nevelésben az a kisgyerek, akinek az otthoni gondozását nem tudják megfelelőképpen ellátni, akkor végképp lemarad a fejlődésben. Mondjuk dolgoznak a szülők, nincs szakszerű nevelő, akkor nem fejlődnek megfelelően azok a képességek, amelyekre pedig szüksége volna ahhoz, hogy sikeresen tudja megkezdni és folytatni az iskolai tanulmányait.

Nagyon sok iskolai kudarc gyökere oda vezethető vissza, hogy a gyereket három és hat éves kor között nem tanították versekre, szavalni, beszélgetni, rajzolni, énekelni, táncolni, nem tanult meg együttműködni a társaival. Belépett az iskolába, képtelen volt nem 45 percig, hanem 10 percig nyugodtan ülni egy tanítási órán, és sorolhatnám. Ezért a három éves kori óvoda mellett nagyon komoly szakmai fejlődésszichológiai érvek szolgálnak. Ezért tartom én magam is nagyon fontosnak.

Már a tavalyi tanévben bevezettük a mindennapos testnevelést. Nem könnyű feladat, hiszen létesítményhiányok vannak még nagyon sok helyen. De a testnevelés nemcsak – bár hangsúlyozottan – a fizikai fejlődést szolgálja, vagyis hogy egészségesek, edzettek legyenek a fiatalok, mert edzettség, egészség nélkül képtelenek

majd, utakat, gyárakat, épületek építeni. Egy beteg nemzet nem tud felemelkedni, az csak segíelyekből tud élni. A sport arra is jó, hogy az egyéb nevelési céljaink szolgálatába álljon. Édzi az akaraterőt, fejleszti az együttműködési készséget, megtanítja jól a szabálykövetést, és így tovább. Ezért a mindennapos testnevelés és általában a sport kormányzatunknak kiemelt programja. És hogy erre mennyire szükség van, egy bölcs kisgyerekek válaszát idézem. Az egyik iskolában két éve megkérdezték a gyerekeket, hogy mi a véleményük arról, hogy mindennap tesi óra lesz. Ő – egyébként egyik képviselőtársamnak a kisfia - azt válaszolta, hogy kevés. Ezzel a választ nagyon bölcsen el is intézte. Az egészséges gyerek mozogni akar. És ha a testnevelő tanár ügyesen szervezi az órákat, akkor valóban úgy éli meg a gyerek, hogy kevés.

A középiskolában kötelezően előírtuk, hogy az érettségi előtt közösségi szolgálatot kell teljesíteni. Ezen a héten slágertémává vált. Én magam hat vagy hét TV stúdióban voltam, hogy örömmel számolhassak be arról, hogy végre egy olyan intézkedés, amelybe senki nem köt bele. Nem így történt. Ebbe is belekötöttek. Gondolják el, kedves jelenlévők, 2016-tól él az a szabály, hogy csak úgy mehet érettségizni egy középiskolás, ha 50 óra közösségi szolgálatot teljesített. Most 2013-at írunk, és ez év nyaráig a középiskolások 25%-a megkezdte vagy el is végezte a közösségi munkát. Spontán. Miért? Mert megérezte a másokért végzett szolgálatnak a szépségét. És a munka folytatódik. És minden beszámoló, amit a gyerekek vagy tanárok vagy szülők írnak, egyértelműen csak pozitív. Megváltoznak a gyerekek, másokért tesznek valamit. A héten Budán, a Vakok Intézetében jártam. Katolikus intézmény egyébként, ahol a gyerekek évek óta különböző iskolákból azért mennek oda nap mint nap, hogy kitolják a tolószékes gyerekeket a levegőre, hogy segítsenek nekik ebben-abbán. És a munkavégzés közben (amit nem is tekintenek igazi munkának) átalakul a gimnazistáknak, az iskoláknak a mentalitása, az attitűdje, a motivációi, és megtapasztalják azt, hogy nemcsak magunkért élünk. Ha másban nem, ebben már tetten érhető a nevelésköz-

pontú iskolarendszerünknek az egyik célja és az eredménye. És ez folytatódni fog, tehát 2016 után nappali tagozaton már csak úgy lehet majd érettségi bizonyítványt szerezni, hogy megtapasztalta a fiatal, hogy ő másokért is tett valamit, és nemcsak önmagára gondolva végezte a tanulási munkáját.

Bevezettük az erkölcsstan vagy választhatóan a hit- és erkölcsstan oktatását felmenő rendszerben ez év elejétől kezdődően. Ezt is elég sok vihar kísérte, (hát, mit nem kísért vihar az oktatásügyben? Az ember ezt is megszokja, páncélt növeszt, és lepergeti magáról.) Nagyon jó kezdeményezés. A múlt héten találkoztam az ország különböző területéről érkezett olyan tanárokkal és tanítókkal, akik az erkölcsstant tanítják (tehát nem az egyházak által szervezett hit- és erkölcsstant). Megint azzal kellett szembesülni – engem nem lepett meg, csak a sajtót, nem is tudtak mit kérdezni –, hogy egyértelműen pozitívak a tapasztalatok. Gondolják el, hogy a gyerekek – tanárok szavát idézem – mindenütt azt mondják, hogy imádják az erkölcsstan órákat. Miért? Mert beszélgetnek, beszélgetik őket, és az életük apró eseményeit erkölcsi megvilágításba helyezik. Ami a választható hit- és erkölcsstant, tehát ennek a kötelező tananyagának a másik részét illeti, az az egyházi jogi személyek által szervezett hit- és erkölcsstan. Azzal mélységben nem foglalkozunk, hiszen alapelveinkből következik, hogy az egyháznak a tanításába az állam nem avatkozik be. Természetesen, ahol erre igény van, ott segítünk. Például az előkészületekben. Jó tudni, hogy nagyjából fele-fele arányban választották a gyerekek az erkölcsstant vagy a hit- és erkölcsstant. Ez is felmenő rendszerben, ebben az évben az általános iskoláknak még csak az első és ötödik osztályában indult. Jövőre már a második és a hatodik osztályra is ki fog terjedni, és négy év alatt fut fel.

Nagyon fontos változása volt a köznevelési rendszerünknek az, hogy a korábbi önkormányzati iskolákat állami fenntartásba vettük. Erre azért volt elsősorban szükség, hogy az állam a saját jogával és felelősségével élve, valóban eszközt kapjon ismét a kezébe

ahhoz, hogy biztosíthassa minden gyermeknek az azonos esélyű fejlődését.

Az állami fenntartásba vételt a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ oldotta meg. Klebelsberghez érdemes visszanyúlnunk és az idők végezetéig érdemes lesz, mert igen nagy szolgálatot tett a magyarságnak és az oktatásügynek. Nem is vitatta úgyszólván senki, hogy miért róla nevezük el az intézetet.

Az állami fenntartásba vétel után derült ki még számunkra is szinte meglepetés gyanánt, hogy milyen megengedhetetlen különbségek voltak eljárásrendben, anyagi vonatkozásban, szokásokban, szervezésben, az iskolák között. És nem volt ellenőrzés sem. Mindez most megindul, és néhány év alatt valóban elmondhatjuk azt, hogy igen, Záhonytól Nagykanizsáig biztos lehet abban a gyerek, hogy ha őt odahozta a gólya, akkor is meg fogja tanulni azt, hogy mi történt itt 1956-ban. És nem úgy megy ki az iskolából, hogy fogalma sincs róla, mert nem tanították neki. Sorolhatnám tovább azokat az anomáliákat, amelyeket a korábbi oktatási rendszer produkált, de nem teszem.

Persze, nehéz az átállás. A legutóbb hallottunk a közigazgatás átalakításáról. Ezzel paralel módon az iskolafenntartás egy központból, de járási központokon keresztül valósul meg. Ezek a tankerületi központok. 198 ilyen van. Nem nehéz elgondolni, hogy nem könnyű minden posztra rövid idő alatt tökéletes, jól felkészült szakembereket találni. Amíg a régi rutint, ami mind az ügyeskedésre, a szabályok kijátszására, és az „én érvényesüljek, a többi pedig nem érdekes” elvre épült, fel nem váltja egy olyan egységes rendszer, amelyben egymás tiszteletén, a másik érdekének nem eltiprásán és a szabályok követésén alapulnak az eljárások, addig sok idő eltelik.

Így is azt kell mondanom, hogy szinte meglepetésszerűen jól működik a rendszer. Persze vannak zökkenők, amelyeket orvosolunk. Mindent, ami a tudomásunkra jut. Sajnos nem jellemző, hogy konkretizálják a bajokat. Nehéz azzal bármit kezdeni, amikor a sajtóban azt olvasom, vagy olyan névtelen leveleket kapok,

amely szerint a Klebelsberg Intézet úgy általában rosszul végzi a dolgát vagy valahol egy igazgató ilyen és ilyen szörnyűségeket csinál. Ahol azt olvasom, hogy az X településen lévő Y iskolában van valami probléma, annak utána nézünk, és beavatkozunk, ha kell. Több ilyen volt az elmúlt időben.

Hozzáteszem, hogy a korábbi iskolarendszer nem tette lehetővé a központi beavatkozást. A korábbi rendszerben a miniszternek, államtitkárnak nem volt joga az iskolával közvetlenül ilyenfajta kapcsolatba lépni, mert az iskola az önkormányzaté volt a szónak legalább 80%-os értelmében. A mostani a rendszer ki fogja magát nőni, rövidesen azt remélem, megszűnnek azok a működési zavarok, amelyek szükségképpen adódnak egy ilyen nagy rutinváltásnál, amit most az oktatási rendszer átél.

Az iskolák igazgatóinak a kinevezése miniszteri, illetve államtitkári hatáskörbe került. Ez rendkívül fontos gesztus. Klebelsberg idejében a gimnáziumi igazgatókat az államfő nevezte ki. A polgári iskolaigazgatókat a miniszter. Miért? Felemelte őket ezzel. Rangos munkatársaivá tette őket. Utána természetesen nem szólt bele, hogy mit csinálnak, személyesen sem is ismerhette valamennyit. Azt kell látni, hogy egy kinevezésnek a magasabb polcra történő emelése azt üzeni az oktatási rendszer szereplőinek, hogy az igazgatók megkülönböztetett fontos személyek.

Talán hallhatták azt, hogy mintegy 200 iskolában nincs igazgató. Itt a következő a helyzet. Nem lehet kinevezni oda, ahová nem pályázik senki. Nem lehet kinevezni oda, ahová olyan személy pályázik, akinek a végzettsége nem felel meg a kiírásnak. És nem lehet kinevezni akkor sem, ha a véleményt mondóknak a véleménye teljesen különbözik egymástól. Ezekben az esetekben csak legfeljebb egyéves megbízást lehet adni a vezetésre. Megjegyzem, semmiféle adatunk nincs arról, hogy tavaly, tavalyelőtt, vagy tíz év óta hány ilyen eset volt, hogy megbízott igazgató vitte egy-egy iskola életét egy éven keresztül. Mert nem volt összesítés, mert az önkormányzatok dolga volt az egész folyamat közben tartása. Csak fregmentális adatokból arra lehet következtetni, hogy sokkal több

lehetett, mint a 200. Mindig is volt, és lesz ilyen eset. Szabályszerű, megfelelően képzett, hivatástudattal rendelkező igazgatók sokaságára van szükség, nem kevésre, mintegy 3 ezerre ebben az országban, csak a Klebelsberg rendszeren belül.

Az igazgatói munka más megvilágításba is került ettől kezdve, mert a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ nagyon sok adminisztratív feladatot átvállalt és átvállal folyamatosan az iskoláktól. Ezért a pedagógiai vezetésre a klasszikus vezetői feladatra koncentrálhatnak a jövőben.

A tehetség program, ami komoly anyagiakkal is rendelkezik, ismét egy nagyon fontos területét viszi a nevelésnek, hiszen Magyarország csak a tehetségeire építve tud tovább emelkedni. Ha a tehetségeket elhanyagoljuk, akkor abból Magyarország károsul. Ezért a tehetséggondozást, fejlesztést az iskolarendszer egészének, minden egyes pedagógusnak a feladatává tettük, így is van ez rendjén, így is volt ez minden időben, nevesítettük, mint feladatot. Nem egy-egy kijelölt tehetséggondozó pedagógusnak dolga az, hogy a tehetségfejlesztéssel törődjék, hanem valamennyinek. Ez a pedagógiai munkának az egyik csúcsa. Amikor a tanítványom első helyezett lesz egy versenyen, az maga a boldogság a köbön egy tanárembernek. De az is a tehetséggondozás része, amikor a tehetség ellenszegül, amikor alulteljesít, amikor antiszociális viselkedést mutat. Vagy amikor a középszer megpróbálja elnyomni, és emiatt frusztrált lesz a gyerek, és inkább rejtegeti a tehetségét. Nagyon összetett, nagyon szép, bonyolult feladat, igazi csapatmunka.

E téren a civil társadalom nagyon jól vizsgázott, mert a tehetségprogramhoz szükséges anyagiakat nagyrészt a civil társadalom adta össze a személyi jövedelemadóijából. Ezért tudjuk díjazni a tehetséggondozásban kiemelkedő munkát végző pedagógusokat is végre méltóképpen. Ez év augusztusában a Nemzeti Színházban volt egy nagyon szép esemény, amikor a sokéves áldozatos és eredményes munkát végre anyagiakkal is el tudtuk ismerni.

Be kell számolnom arról is, hogy nagyon szépen gyarapszanak mennyiségben és minőségben az egyházi iskolák. Míg a kormány-

váltás idején az oktatási rendszernek öt-hat százalékát tették ki, ma már tíz százaléknál tartunk. Ebben az évben a történelmi egyházak 22 iskolát vettek át az önkormányzatoktól. A tavalyi évben mintegy 80 átvétel történt. Szépen gyarapszik a katolikus intézmények száma, aminek mindannyian örülünk.

Ugyanígy növekedett az egyházi iskolákba történt jelentkezések száma is. Valószínűsíthető, hogy bár nagyon sok olyan ember, olyan szülő íratja a gyermekét ilyen intézménybe, akik maguk nem kötődnek egyházhoz, az a tradíció, amely 1018 évre nyúlik vissza, azt tanítja az embereknek, hogy az egyházi iskolák mindig is nagyon komolyan vették a nevelést. Ráadásul az oktatás színvonala is jó, mert ott a korábbi időkben sem okozott akkora problémát, hogy követelni merjenek a gyerektől. Most már máshol is mernek követelni, és követelni is kell.

Pedagógus előmeneteli rendszert, életpályát dolgoztunk ki, amely az egyik sarkalatos pontja az oktatáspolitikának. Ehhez kapcsolódóan nagyon jelentős béremelést tudtunk adni a pedagógusoknak. Gondolom, önök között is vannak olyanok, akik ezt átérték.

Új Nemzeti alaptantervet alkottunk. Végre ismét van tartalmi szabályozás. Előírás lett tehát újra, hogy mit kell feltétlenül tanítani. A kerettantervek ezt segítik elő. És új tankönyvek kapcsolódnak ezekhez a tantervekhez. A tanterveknek a lényeges jellemzője, hogy összhangba hoztuk ismét az elméletet a gyakorlattal. Ez is kettészakadt az elmúlt időszakban.

A pedagógusok munkáját szaktanácsadással segítjük. Ki fog épülni a tanfelügyeleti rendszer, amely 1985-ben megszűnt. Tehát mindenféle külső ellenőrzés nélkül működtek az iskolák. Megkezdődik a pedagógusminősítési rendszer, amely az életpályának, az előmeneteli rendszernek a része. Ezeknek is elkészültek már a szakmai anyagai.

A szakszolgálatok megújulnak. Új a finanszírozási rendszer, amelynek a lényege, hogy minden pedagógusnak a bérét az állam közvetlenül és központilag biztosítja. Mégpedig az emelt bért,

amely továbbra is növekedni fog. Annak ellenére, hogy a sajtó nagy csatazajt csapott a dolog körül. De hát tudjuk, hogy a napi politika nagy eseményei a nagyobb perspektívában semmivé zsugorodnak össze, a messze kiható dolgokat pedig észre sem veszik.

Ez a semmivé zsugorodás fog várni azokra az ellenvéleményekre, amelyek néha tudatlanságból, néha szándékos megtévesztésként körbeverték az oktatásügy történéseit.

Szükséges szólnom egy fél mondat erejéig a pedagógusképzés megújításáról is. Ennek is nagyon sok oldala van. Csak jó tanárokkal lehet jó iskolát csinálni. Azért, hogy legyenek jó tanárok, és elegen, Klebelsberg tanulmányi ösztöndíjat alapítottunk a pedagógusképzésben résztvevők számára.

Az egész oktatási rendszert szerettem volna itt egy villanófény-nyel bemutatni. Nem koncentráltam, ahogy mondtam, az egyházi oktatásra. Az utolsó dia azt mutatja be, hogy ez egyáltalán nem egy uniformizált, monoton, kvázi katonai iskolai rendszer, hanem nagyon sokszínű, és lehetőséget kínál arra, hogy a szabad választást – ha bizonyos korlátok között is – gyakorolhassák a polgárok.

Mindez miért történik? Azért, mert „mentül műveltebb, civilizáltabb és erkölcsösebb egy nemzet, (amit az iskolában lehet megalapozni), annál jobb dolga van annál a nemzetnél a gyermeknek”. Gyermekük pedig kellene, szükség van rájuk, jól tanult, jól képzett, jól nevelt, okos, értelmes, tenni akaró gyermekekre.

Megköszönöm a figyelmüket, és köszönöm azt a sok-sok ismerőstől és ismeretlentől jövő támogatást és segítséget, amit az elmúlt három és fél évben munkatársaimmal együtt kaptam. Kérem, ne szűnjenek meg ezt továbbra is tolmácsolni felénk.

Valódi esély mindenkinek – a köznevelés megújulása

Strommer Pál, levezető elnök:

Köszönöm Államtitkár asszony. Tisztelt Hölgyeim és Uraim, nekünk, civil szervezeteknek, és rólunk szól a következő, a kávészünet előtti utolsó előadás. Keresztény civil szervezet képviselőjeként tudjuk, milyen felelősség hárul ránk, milyen lehetőségeink vannak, és mik a tennivalóink egy értékelvű nemzeti együttműködés kialakításának érdekében.

Kérem, hallgassák különleges figyelemmel dr. Latorcai Csaba nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár úr gondolatait Civilek a társadalomban címmel.

2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018

Civilek a társadalomban

Dr. Latorcai Csaba

nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért
felelős helyettes államtitkár

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves civil barátaim! Ez év október közepén, azaz 2013. október közepén meghirdetésre kerültek a Nemzeti Együttműködési Alap pályázatait, a működési és szakmai pályázatok egyaránt. Soha ilyen korán még nem kerültek meghirdetésre a következő évi pályázatok, támogatási lehetőségek, ami azt is jelenti, hogy soha ilyen korán nem volt beadási határidő. De a dolog jó oldalát nézve az is következik belőle, hogy soha olyan korán nem volt még pályázati eredményhirdetés, mint amit tervezünk 2014-re, mert január közepére eredményt is kívánunk hirdetni. Soha olyan korán nem jutottak még el támogatási források a civilekhez, mint 2014-ben, mert

terveink szerint március közepéig a nyertes pályázóknak, amennyiben előfinanszírozást igényelnek, úgy a támogatást is át tudjuk utalni.

2014-ben tehát úgy vághatnak bele a civil szervezetek szakmai programjaikba, úgy tudják működésüket folytatni, hogy már az első negyedév végén nem csupán tisztában lesznek azzal, hogy az állam mennyiben és hogyan tudja segíteni őket ezen programjaik megvalósításában, hanem a források már ott is lesznek náluk.

Hosszú út vezetett idáig. Több mérföldkő övezte azt a munkát, amit 2010-ben a kormányprogram azon rendelkezései alapján kezdtünk el, ami úgy szólt, hogy az új kormány együttműködést ajánl a társadalom minden tagjának, a társadalmi és érdeképviseleti szervezeteknek, a civil szervezeteknek, közös nemzeti ügyeink megoldásában. Ahhoz azonban, hogy ezt a közös munkát valóban partnerként tudjuk végezni, elsősorban és elsődlegesen „akadálymentesíteni” kellett a civilek életét. Le kellett bontani azokat a bürokratikus gátakat, felesleges adminisztratív kötelezettségeket, amivel egy szervezet nem azokra a célokra, nem azoknak a céloknak a megvalósítására tudta szűkös erőforrásait fordítani – legyen az pénzügyi erőforrás vagy éppen humán erőforrás –, mint amiért létrejött, vagy amiért tagjai dolgoznak és küzdenek nap mint nap, hanem ezeket a szűkös erőforrásokat is felesleges bürokratikus megfelelésre kellett, hogy fordítsák. Ezt az akadálymentesítést célozta a civil törvény megalkotása, amit szimbolikus módon 2011. december 5-én, azaz az Önkéntesség Nemzetközi Napján fogadott el az országgyűlés.

Önkéntesség világnapja

- Az ENSZ Közgyűlésének **1985-ben** hozott döntése óta **december 5-e** az **önkéntesek nemzetközi napja**.
- A nemzetközi önkéntesség a fejlett országokban fontos szerepet tölt be, társadalmi elismertsége és politikai támogatottsága egyaránt magas.
- **Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvényt** (Civil tv.) a Parlament 2011. őszi ülészakán, december 5-én, az önkéntesség világnapján fogadta el.
- A társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős szaktárca által lebonyolított többfordulós, széleskörű társadalmi egyeztetését követően, az **Országgyűlés megalkotta** a több korábbi törvényt és más jogszabályt kiváltó **egységes jogszabályt**, a Civil tv-t.

Meg szokták kérdezni az újságírók, hogy az új civil törvény mi-ben más és miben hoz újdonságokat az eddigi szabályokhoz képest. Ilyenkor mindig el szoktam mondani, hogy a legfontosabb újdonsága az általuk csak *új* civil törvényként emlegetett törvénynek, hogy eddig nem volt Magyarországon civil törvény!

Jogszabályok

- 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról (Civil tv.)
- 350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet a civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről (Civil vhr.)
- 5/2012. (II. 16.) KIM rendelet a Nemzeti Együttműködési Alappal kapcsolatos egyes kérdésekről (NEAr.)
- 24/2012. (IV. 25.) KIM rendelet a civil szervezetek információs rendszeréről (CIRr.)
- 2011. évi CLXXXI. törvény a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról (Cet.)
- 11/2012. (II. 29.) KIM rendelet a civil szervezetek bírósági eljárásokban alkalmazandó úrlapjairól (Eljárási vhr.)

Ez az első alkalom, és az első lehetőség, hogy végre egyben, összefoglalva található meg minden releváns információ és lehetőség, amivel a kormány a civileket segíteni tudja.

Személy szerint úgy gondolom, hogy az a legfontosabb üzenete és az a legfontosabb újdonsága Magyarország első civil törvényének, hogy végre rendet tesz a fejekben, megfogalmazza, hogy mi a civil, ki a civil, és mitől civil a civil. A civil szervezetek a párbeszéd szervezetei. Elősegítik a párbeszédet az emberek, a kisebb vagy nagyobb közösségek, az állam, illetve az egyes intézmények között. Mind e mellett a civil szervezetek társadalmi felelősségvállalása felbecsülhetetlen értékű. Hozzájárul mind az egyén, mind pedig a teljes társadalom boldogulásához.

A dinamikus civil társadalom kulcsa, hogy minél többen felismerjék a civil társadalom erejében lévő lehetőségeket, és személyes jelenlétükkel, önkéntes tevékenységükkel minél többen részt vegyenek a társadalom életében. A civil szervezetek az állampolgárok önkéntes szerveződésai. Olyan aktív, tenni akaró állampolgároké, akik a közjóért kívánnak tevékenykedni teljes elköteleződéssel. A civil szerveződések értékteremtő és társadalmi felelősségvállalást képviselő közösségek. A civil társadalom a nyitottság, a társadalmi felelősségvállalás, az együttműködés, az aktív állampolgárok egyik szimbóluma.

A civil közösségek összefogó ereje miatt a civil szervezetek a helyi társadalomszervezésben kiemelten fontos szerepet töltenek be. Ez a közösségalkotó, értékteremtő erő semmivel sem pótolható.

A civil szervezetek szerepéről

- A civil szervezetek, mint az állampolgárok önkéntes szerveződései a társadalmi-kulturális élet fontos alkotóelemei.
- Tevékenységük szerepvállalásuk révén járul hozzá a társadalmi problémák kezeléséhez, közösségi szükséglet kielégítéséhez.
- Az élet minden területén jelen vannak e szervezetek.
- Jelentőségük abban áll, hogy a társadalmi, társadalomlélektani, politikai, gazdasági funkciókkal bírnak, mind az egyének, mind a közösség, mind a társadalom egésze számára.
- Tevékenységük révén hozzájárulnak a társadalom egészségesebb működéséhez.

A szétzilálódó informális kapcsolatok mellett vagy helyett a civil szervezetek újjá szervezik azokat a tényleges, igazi közösségeket építve. A tagok aktivitása mellett egy civil szervezetet a közös feladat, a közös érték tart össze. A közösségi érdekképviselet a legtöbb esetben ugyanis hatékonyabb, mint az egyéni kijárási mód. Egy civil közösségen belül az egyéni gondok közösségi érdekké válnak, az egyéni erőforrások pedig összeadódnak. A közös szervezet támaszt, védelmet, a valóhová tartozás élményét biztosítja, és lehetővé teszi a hivatalos kapcsolatépítést. A közösségek, a civil szervezetek, különösen a hittel átitatott közösségek szerepe egyre nagyobb a társadalmi fejlődést elősegítő értékek formálásában és átadásában, a nemzeti szolidaritás megteremtésében, az emberek társadalmi életbe való bekapcsolásában. Tevékenységük hatása túlmutat a konkrét eredményeken, hisz példamutatásukkal jelentős hatással vannak elsősorban az ifjúságra, de nem elhanyagolható módon a piaci szereplőkre is, a megvalósított társadalmi felelősségvállalás programjai ezt is bizonyítják.

A keresztény civil szervezetek tagjainak tevékenységét, önkéntes társadalmi szolgálatát hitük motiválja. A magyar társadalom

állapotát tekintve erre a szolgálatra egyre nagyobb szükségünk van ma, sokkal nagyobb szükségünk, mint valaha. Ez a szolgálat történhet direkt módon a történelmi egyházak részéről, de érkezhethet a világi keresztények társadalmi szolgálatán, legtöbbször a civil szervezeteken keresztül. Van benne valami sajátos, az elkötelezettség, a lelkiismeretes munka, a személyes odafordulás a másik emberhez, az áldozatvállalás, a normák képviselése és betartása, a keresztény társadalmi felelősség.

Felelősség egymásért, nemcsak szereteteinkért, hanem mindenkiért, aki mellettünk él, így valamiképpen az egész magyar társadalomért.

EMBER ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

A civil szervezetek szerepéről

- Elengedhetetlen a civilek közösségmegtartó tevékenysége
- A keresztény civil szervezetek tagjainak tevékenységét önkéntes, társadalmi szolgálatát, hitük motiválja
- A magyar társadalom állapotát tekintve erre a szolgálatra nagyobb szükség van ma, mint valaha

Nos, ezt kívánjuk elérni, ezt kívánjuk segíteni. De ahogy az idézetben is olvashatták, és azt mindannyian jól tudják, a civilség lényege az önkéntesség. Civil szervezeteinket az önkéntes munka tartja össze. 2011. az Európai Unióban az önkéntesség éve volt. Ez alkalmából az Unión belül készült egy felmérés, hogy hogy is állnak az egyes tagállamok az önkéntesség kérdésében. Ennek a felmérésnek az eredménye lehetőséget biztosított arra mindany-

nyiunk számára, hogy leszámoljunk egyszer és mindenkorra azzal a sztereotípiával, hogy a magyar egy individuális nép, a magyar emberek individuális emberek.

Ez a felmérés ugyanis kimutatta, hogy a felnőtt magyar lakoságnak több mint 60%-a végez valamilyen rendszerességgel, de rendszeresen önkéntes munkát, és ezzel az Unió első három tagországában vagyunk. Igen, büszkék lehetünk rá. Ugyanakkor a formalizált önkéntesség tekintetében, azaz, amikor egy személy írásban is elköteleződik egy szervezet mellett, és írásban rögzíti, hogy ő képességének, tudásának mely részét, és idejének mekkora hányadát fordítja és bocsátja az adott szervezet rendelkezésére, ezzel segítve a szervezet munkáját, nos így a formalizált önkéntesség tekintésben viszont sajnálatos módon 2011-ben az Unió utolsó három tagországa közé tartoztunk.

Mi ennek a nagy kontrasztnak az oka? A mi meglátásunk szerint semmi más, mint a 2005-ben alkotott önkéntes törvénynek a túlzott bürokratikus hozzáállása. Ezért ez év tavaszán az országgyűlés úgy módosította az önkéntes törvényt, hogy lényegesen egyszerűbb lett, gyakorlatilag most már minimális adminisztráció mellett tudnak a civil szervezetek önkéntesek fogadni. És megszűnt az a gát, hogy csupán a közhasznú szervezetek fogadhatnak önkénteseket. Immáron bármelyik civil szervezet lehet önkéntest fogadó szervezet, nem szükséges más, mint egy regisztrációt elvégezni az Emberi Erőforrások Minisztérium Esélyteremtési főosztályán, ezt a regisztrációt egyébként elektronikus formában is meg lehet tenni, és onnan kezdve már bármely regisztrált szervezet fogadhat önkéntest.

Az önkéntesség kultúráját egyébként a kormányzat több más eszközzel is segíteni kívánja. Példaként említhetném azt, hogy a nemzeti együttműködési alap pályázatai vonatkozásában önrészként elszámolható, az önrész terhére elszámolható a vállalt önkéntes munka. De pontosan az önkéntesség kultúráját erősíti a köznevelés rendszerében bevezetett közösségi szolgálat intézménye is. Nevezetesen, most már egy érettségiző diák csak akkor

kaphat érettségit, ha igazolja, hogy 50 órában közösségi szolgálatot végzett.

Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy a közösségi szolgálat nem önkéntesség, hiszen az érettséginek az előfeltétele. Ám ezek a fiatalok, akik részt vesznek ebben a munkában, és megtapasztalhatják, hogy milyen jó közösségben tenni a másikért, azok egészen biztosan utána elköteleződve, immáron hivatásos önkéntesként csatlakoznak egy-egy szervezethez és vesznek részt annak a szervezetnek a munkájában.

A civil törvény másik komoly újdonságát abban fognám meg, hogy rögzíti, mely szervezet típusok tartoznak a civil szervezetek közé. Példaként említeném pl. Rétvári államtitkár úr által említett közalapítványi kört, amely ugyan rendelkezik az alapítványoknak a sajátosságával és a maga módján egyfajta alapítvány, de mégis a civilség lényegét nem hordozzák ezek a közalapítványok magukon. Hiszen a civilség lényege az, hogy alulról jövő kezdeményezés útján, egy kisebb közösség az általa vélt értékek nagyobb, társadalom általi elfogadtatása érdekében küzd és dolgozik.

A közalapítványok pedig nem alulról jövő kezdeményezés útján, hanem egy magasabb szintű döntés eredményeképpen – legyen az kormányzati, vagy önkormányzati döntés – jönnek létre.

De létrehoztunk egy új, rendkívül rugalmas szervezeti formát is, amit ezúton is ajánlanék minden résztvevő figyelmébe, ez pedig a civil társaság. Civil társaságot már két természetes személy létrehozhat. Nem szükséges hozzá semmi más, mint azon megállapodásokat írásba önteni, hogy ők közös társadalmi céljaik megvalósítása érdekében szervezett formában együttműködnek. Ennek a megállapodásoknak az írásba öntésével a civil társaság már létrejön. Nem szükséges hozzá semmiféle bírósági vagy hatósági regisztráció, nulla adminisztrációval jár egy ilyen szervezetnek a létrehozatala és működtetése. Nem titkolom azonban azt sem, hogy egy nagyon nagy különbség van az egyesületek és a civil társaságok között, nevezetesen az, hogy a civil társaság állami, önkormányzati támogatásban nem részesülhet. Igen ám, de ha

figyelembe vesszük azt is, hogy Magyarországon jelen pillanatban több mint 70 ezer civil szervezet van a bíróságoknál bejegyezve, ebből a 70 ezer civil szervezetből mindössze 15 ezer olyan van, amelyik valaha pályázott állami vagy önkormányzati támogatásra, és ebből a 15 ezerből még kisebb szám, akik nyertek. Nos, a maradék 55 ezer szervezetnek, aki eddig soha semmilyen módon nem igényelt, és a nagyrészüket a jövőben sem fog igényelni támogatást, miért kelljen megfelelnie az egyesületekkel szemben támasztott adminisztratív és egyéb más jogi kritériumoknak? Az ő számukra sokkal rugalmasabb működést tesz lehetővé a civil társaság.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Szervezeti formák

- **Egyesület:**
  - Önkéntesen létrehozott, önkormányzattal rendelkező szervezet
  - Alapszabályban meghatározott célra alakul
  - Nyilvántartott tagsággal rendelkezik
  - céljának elérésére szervezi tagjai tevékenységét
  - Jogi személy
- **Szövetség (az egyesület különös formája)**
  - **legalább két civil szervezet (tagja csak egyesület vagy alapítvány lehet)**
- **Alapítvány:**
  - magánszemély, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság (a továbbiakban együtt: alapító) tartós közérdekű célra hozza létre
- **Civil társaság:**
  - természetes személyek (már 2 fő)
  - nem gazdasági érdekű közös céljaik előmozdítására
  - közösségi célú tevékenységük összehangolására
  - vagyoni hozzájárulás nélkül is létrehozhatják.
  - fősabály: polgári jogi társaság
  - nincs nyilvántartásba véve, nem jogi személy

Mindezeket a változtatásokat a civil szektorral és a civil szervezetekkel legszorosabb együttműködésben alakítottuk ki. Mindig el szoktam mondani, hogy úgy gondolom, a civil törvényt mindenki a sajátjaként kezelheti, hiszen magának a törvénynek a megalkotása is úgy indult, hogy 2010 nyarán társadalmi egyeztetést indítottunk. Elektronikus formában kerestük meg a szervezeteket, hogy ki hogyan látja, mi a szektort sújtó legsúlyosabb

probléma, ki hogyan látja, mi a problémákból kivezető út. Több száz észrevétel és javaslat érkezett. Ezek alapján készült el a civil törvény koncepciója, majd a civil törvénynek az első normaszövegét is társadalmi vitára bocsátottuk, mi magunk is minden megyét végiglátogattunk, lehetőség nyílt a szervezetekkel való találkozásra, és ennek eredményeképpen a vitára bocsátott tervezett 2/3-át dolgoztuk át és csak ezt követően nyújtottuk be az országgyűlés számára.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Civil törvény főbb szabályozási területei

- Szervezeti formák
- Működés keretei
- Letétbe helyezés
- Civil Információs Portál
- Közhasznú jogállás szabályozása
- Nemzeti Együttműködési Alap működése
  - Monitoring kötelezettség
  - Civil Információs Centrumok

Én úgy gondolom, hogy minden téren ez a fajta társadalmi párbeszéd jellemzi a kormányzatot. Példaként említhetném a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételtől szóló törvényt is, ami alapján mindenki véleményt formálhat egy-egy jogszabály tervezetről, csak fel kell mennie a kormány honlapjára, a www.kormany.hu-ra.

Nekünk, a minisztériumokban dolgozóknak az a dolgunk, hogy tekintsük át ezeket az észrevételeket, alkossunk róla véleményt, amit lehet, azt építsünk be, amit viszont nem tudunk beépíteni, azt pedig indokoljuk meg. A kormány honlapján keresztül kezd-

jünk egyfajta kommunikációt, beszélgetést, és egy év elteltével ismételten legyen lehetőség ezeknek a jogszabályoknak a hatásvizsgálatát elvégezve további egyeztetéseket lefolytatni.

Ennek a társadalmi párbeszédnek az erősítését célozta a nemzeti gazdasági és társadalmi tanács felállítása. 2011-ig Magyarország hosszú távú stratégiai, társadalompolitika és gazdaságpolitikai döntése egy háromoldalú egyeztetési rendszer eredményeképpen született meg. Egy háromoldalú egyeztető fórumon, az Országos Érdekegyeztető Tanácsban születtek meg ezek a döntések, ennek a három oldalnak a tagjai a kormány, a munkáltatói érdekképviseleti szervezetek, valamint a munkavállalókat képviselő szakszervezetek. Ma Magyarországon a szakszervezeti szervezkedés szintje alacsony, és évről-évre csökken, ami azt jelenti, hogy ma a munkavállalóknak csupán alig 25%-a tartozik valamilyen szakszervezethez, alig 25%-a szakszervezeti tag. A munkavállalók 25%-át képviselő szakszervezetek formálták meg a munkavállalók 100%-ának véleményét állítólag az Országos Érdekegyeztető Tanácsban, de még úgy is jó néhány társadalmi csoportnak nem volt lehetősége véleményét elmondani és konzultációt folytatni a kormánnyal Magyarország hosszú távú gazdasági stratégiai kérdéseiről.

Ezért a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács felállítása-sakor hatoldalú fórumot alakítottunk ki, ahol a munkáltatókon és a munkavállalókon kívül teljes jogú tagok lettek az egyházak képviselői, a tudományosság képviselői, tehát a Magyar Tudományos Akadémia és az egyetemek képviselői, és teljes jogú tagságot nyertek a civilek is. A civil oldal is tagja a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsnak.

Nem csupán ezekkel az intézkedésekkel kívántuk és kívánjuk a partnerséget elősegíteni, hanem házhoz visszük a szolgáltatásainkat. Ebből a célból hoztuk létre a civil információs centrumok hálózatát. Minden megyében egy, a megyei szervezeteket jól ismerő, a szervezetek közül pályázat útján kiválasztott civil szervezet végez tanácsadó feladatot a megyében működő civilek számára. Legyen az pénzügyi, gazdasági, jogi tanácsadás.

Civil Információs Centrumok – CIC

- **Cél a civil szervezetek**
  - működésének szakmai támogatása
  - fenntarthatóságuk erősítése
  - államháztartási támogatások felhasználási szabályszerűsége elősegítése
- **Segítségnyújtás** az adminisztratív kötelezettségek teljesítésében (elektronikus úton is)
- **Szakmai tanácsadás** közhasznúsági-, pénzügyi területen, pályázati kérdésekben.

Civil Információs Centrumok – CIC

Partnerségi Információs Napok, amelyek megynként más-más témakörre építenek, általában több előadóval, szaktanácsadói prezentációval és kerekasztal beszélgetéssel.

Képzések: A képzéseken részt vett szervezetek képviselőinek visszajelzése alapján, az ott szerzett tapasztalatokat nem csak a mindennapos működés hatékonyabbá tételére alkalmazzák, de hosszú távú stratégiai gondolkodásra is ösztönzi őket.

Technikai segítség:

- ingyenes számítógépes és internet használat;
- sokszorosítás (fénymásolás-nyomtatás);
- terem biztosítása
- eszközök (laptop, projektor, stb.) kölcsönadása;
- Civil Tanács és Kerekasztalok működtetése.

Helyiségét, infrastruktúráját ingyenesen a civilek rendelkezésére bocsátja, és egyéb képzéseket is szerveznek. De azt is mondhatnám, hogy nemhogy házhoz, de egyenesen a nappaliba visszük szolgáltatásainkat azzal, amikor létrehoztuk a civil információs portált, a www.civil.info.hu, vagy a www.civil.kormany.hu oldalt.

Ezen az oldalon minden pályázati adat megtalálható, és minden meghirdetett pályázatot megtalálnak a civilek. Ezen felül pedig kapcsolatteremtésre és kapcsolatfelvételt is lehetőséget biztosít. Nem csupán egy irányba, a kormányzat és a civilek között, hanem a civil-civil kapcsolatépítést és hálózatosodást is segíti. Hiszen a civilek – ez kevéssé köztudomású –, Magyarország GDP-jének 6%-át állítják elő. Azt hiszem, egyértelmű mindannyiunk számára, hogy ez a 6% Magyarország jövője szempontjából kulcsfontosságú.

A civileket anyagilag is erősíteni kívánjuk. Ebből a célból hoztuk létre a Nemzeti Együttműködési Alapot, amely többségében működési költségeket finanszíroz, de kisebb részben a civilek szakmai programjaikra, projektjeikre is pályázhatnak.

Nemzeti Együttműködési Alap

- **2012. év:** az indulás éve
- **Támogatási rendszer, melynek célja:**
  - a civil szervezetek **működésének** támogatása,
  - civil szférával kapcsolatos **szakmai tevékenységek** támogatása,
  - a számviteli beszámolóban kimutatott **adományok után 5%-os kiegészítés**,
  - a pályázókat **kevesebb adminisztráció** terhelje (beszámoló és bírósági kivonat hivatali úton való beszerzése, százezer forint alatti számlákról összesített kell beadni)
- Felváltja a Nemzeti Civil Alapprogramot, így a támogatási rendszer:
  - Átláthatóbb, egyszerűbb pályázati eljárás
  - Hatékonyabb forráskezelés felhasználása
  - Kevesebb adminisztrációs terhet ró a pályázóra
  - Stabilabb működést biztosít a jogszabályi garanciák által

Nemzeti Együttműködési Alap – NEA

- nagyobb részt működési támogatás (60 %)
- lehetőség szakmai programok támogatására
- egyszerűsített pályázat, szerződéskötés, elszámolás
- további lehetőségek:
  - előfinanszírozás
  - szövetségek keretei elkülönülnek
  - konzorciumos pályázat (határon túli együttműködés)
  - adományhoz kapcsolódó normatív keret (adomány 5%-ának megfelelő garantált támogatás, ha a számviteli beszámolóban ki van mutatva)

Előadásom elején említettem, hogy az alapnak a pályázatait nyitva vannak, ezúton is kérek mindenkit, éljen a lehetőséggel!

A 2013-as pályázati eredményeket hadd villantsam fel!
 2013-ban több mint 1,9 milliárd forint értékben tudtuk több mint 3700 szervezet működését segíteni, szakmai programjaikat pedig 948 millió forint értékben, több mint 815 szervezet vonatkozásában tudtuk segíteni.

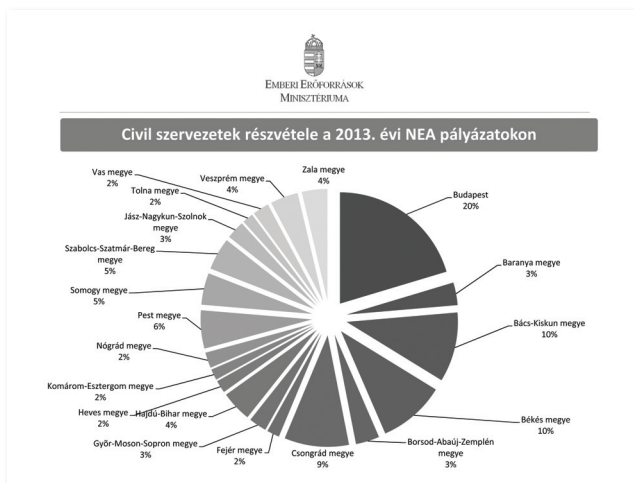
EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

A NEA 2013. év pályázatai

Rendelkezésre álló forrás 2013. évben:

- Működési célú támogatásra 1 906 320 000 Ft
- Szakmai programok támogatására 953 160 000 Ft

	Beérkezett pályázat	Érvényes pályázatok		Támogatott pályázatok	
	Összesen db	Összesen		Összesen	
		db	összeg	db	összeg
Működési célú támogatás	7623	6688	2 698 565 830 Ft	3 718	1 915 504 830 Ft
Szakmai programok támogatása	4528	4124	4 956 714 720 Ft	815	948 481 284 Ft

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ezen az úton indultunk el, ezen az úton haladunk, én úgy gondolom, hogy mindannyian érzik, hogy egyszerűbb, könnyebb lett az életük. Támogatást tudnak szerezni a kormánytól, a munkájukat mindenféleképpen a jövőben is támogatni kívánjuk.

De az úton még csak elindultunk, haladunk, még nem értünk a végére. A folytatáshoz is számítunk bizalmukra!

Köszönöm a figyelmet.

Civilek a társadalomban

Strommel Pál, levezető elnök:

Bizonyára emlékeznek, hogy az 5. fórumunkat a családok évében a családok ügyének szenteltük. Megújult Alaptörvényünk fontos fogalmakat és jogokat határoz meg erről a legalapvetőbb emberi közösségi formáról. A törvényhozás pedig gyermekvállalást ösztönző szabályokat hozott és jelentősen átalakította a szociális gondoskodás rendszerét.

Kérem, hallgassák meg Soltész Miklós szociális- és családügyekért felelős államtitkár úr előadását ennek az időszaknak a családpolitikai és szociálpolitikai eredményeiről.

2004
2005
2006
2007
2008
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018

Család- és szociálpolitikai eredmények

Soltész Miklós

szociális és családügyért felelős államtitkár

Tisztelettel és szeretettel köszöntök mindenkit! Tisztelt Hölgyek és Urak! Rögtön az elején ki kell hangsúlyozni, hogy az előző, szocialista-liberális, hozzáteszem, vadliberális kormányt a segélyekre, illetve liberális családpolitikára építő gondolkodás jellemezte, nekünk ezzel szemben a családok megerősítése a célunk. A középosztályon keresztül pedig azokat a családokat, azokat a rászorultakat segítjük, akik egyébként valamilyen oknál fogva nem tudnak saját magukon segíteni.

Biztos, hogy azok, akik a parlamenti Alsóházi terem baloldalán ültek sokáig, azoknál ez a liberális társadalomkép azzal is társult, hogy akár az eladósodás árán is csak a segélyezést tartották szem előtt. Az eladósodást pedig gyermekeink, unokáink, dédunokáink szenvedik meg. Nekik kell visszafizetniük. Teljesen mindegy volt

számukra az, hogy ilyen tekintetben mi lesz a jövővel. Nálunk pedig ez az elmúlt három és fél év is bizonyítja, illetve az előző kormányban családpolitikát vezető miniszterelnök, és Harrach Péter miniszter úr munkája is bizonyítja, hogy szigorú rendre, szigorú feltételrendszerre, de a családokat középpontba állító gondolkodásra alapoztuk a politikánkat.

A balliberális oldalhoz társul még egy olyan gondolkodás is, amivel megint csak a minap szembesülhettünk. Néhány nappal ezelőtt a baloldali pártok női politikusai néhány tucatnyian kiálltak, és elmondták, hogy igazából ők védik a nőket, és egyébként a női társadalmat a férfitársadalom mennyire eltapossa, eltaszítja, háttérbe szorítja. Egyszerűen siralmas ez a vád, siralmas ez a támadás. Nyúljunk csak vissza a 2000 évvel ezelőtti időszakhoz! Jézus Krisztus színrelépése forradalmi újítás volt abban a világban: azok a történetek, azok a gyógyítások, azok a találkozók, amelyeket ő a nőkkel, asszonyokkal kapcsolatban tett. Hiszen akkoriban a görög-római filozófia a nőt, a nőket abszolút nem vette emberszámba. Egyáltalán van-e lelke, vagy van-e lelkük a nőknek, ez volt a vita tárgya. Nem pedig az, amit Jézus Krisztus tett, miszerint akár a házasságtörő asszony mellé is odaállt. Mindenkire rámutatva, egyébként teljesen jogosan mindannyiunkra, hogy az dobja rá az első követ, aki büntelen. Egyébként fontos most is ez a szempont, hogy mindig csínjában kell bánni azzal, hogy másokra hogyan mutogatunk rá, és magunkban mit találunk.

Úgyanígy, ahogy a számai asszonyhoz Jézus Krisztus odafordult, még a tanítványok is megdöbbentek, hogy egy asszonnal beszélget. Ráadásul számai asszonnal beszélgetett, akit megvetettek.

Ezek mind azért fontos dolgok, mert ezek a kereszténységgel indultak, és a kereszténydemokrata politizálás – és hozzáteszem persze, kormányzati politizálásunk – egyik középpontjában vannak. Bárki azt gondolja, hogy liberális nézetként 100-150 évvel ezelőtt találták ki, hogy a nőket fel kell szabadítani az addigi élethelyzetekből, és mindenki más, aki más politikát, más nézetet vall, az ezzel szembe megy, az hazugság, amit vissza kell utasítani.

Pontosan az előbb elmondott, 2000 évvel ezelőtt elindított szemléletváltás az, ami beivódott a családjainkba, amikor nő és férfi viszonylatában a kölcsönös szeretetre, a kölcsönös önfeláldozásra, a kölcsönös tiszteletre, vagy egymás kölcsönös gondoskodására is kiterjed a kapcsolat. És ez persze igaz a munka területén, igaz minden más területen is.

Éppen ezért viszont azt is ki kell mondanunk, hogy ez nem azt jelenti, hogy ezeket a szerepeket fel lehet cserélni. Bizonyára önök is hallották a médián keresztül, hogy milyen küzdelmünk van akár Észak-Európa, akár egyes Nyugat-európai vagy Észak-amerikai törekvésekkel szemben, akik be akarják hozni azt a természetellenes gondolkodást, hogy nincsen nő, nincsen férfi, hanem 1-es van, és 2-es van, és majd mindenki eldönti, felnőtt korában, hogy mit akar. És az az elképesztő, hogy ez nem vicc, hanem egyes országokban gyakorlat, joggyakorlat. Most már a harmadik nem, a semleges, ezt erőltetik. Felcserélik a tiszteletet, a megbecsülést, egymás szeretetét azzal, és teljesen összekeverik, ami teljesen természetellenes. Én azt gondolom, hogy itt viszont semmiféle átjárás nincs közöttünk. Nem lehet elfogadni, amit ők akarnak ráerőltetni a társadalomra, hiszen a természetünkből adódik, hogy vannak édesanyai szerepek. És bármennyire is fájdalmas a szülés, itt van az a csodálatos élmény is, hogy micsoda nagy dolgot tett egy-egy szüléssel vagy többel egy édesanya. És ezt egy férfi nem tudja átvállalni. Még sokszor lelkileg sem tudja egy férfi úgy átélni azt a csodát, amit az asszonyok átéreznek. Ezt összekeverni a férfiszerepekkel, ami adott esetben egy időre – nem mondom, hogy mindig – egyértelmű a családfenntartással. Egyértelmű, hogy neki kell biztosítani azt a szerepet, hogy mind a feleségének, mind pedig a gyermekének megadja azt a lehetőséget, amire egyébként szüksége van az élethez.

Ezeket a szerepeket ha összecserélik, akkor kavarodik teljesen össze a családtámogatási rendszer a segélyezési rendszerrel. Éppen ezért, amikor elkezdünk kormányozni, nekünk ez volt az egyik legfontosabb azonnali döntésünk, hogy a segélyezésből élő

támogatási rendszert különválasszuk a családpolitikától. Persze a segítyezésre sajnos szükség van. De nem lehet összetéveszteni egy olyan rendszerszerű családtámogatási rendszerrel amelynek az a célja, hogy mindazok a családok, akik tudnak magukról gondoskodni, és munkával teremtik meg a család jövedelmét, azoknak ne legyen azonos a szegénységgel a gyermek vagy a gyermekeknek a vállalása. Ha nagyon röviden is – mert önök is ismerik –, de mégiscsak felsorolom azokat a lépéseket, amelyeket megtettünk. Ezeket a lépéseket azért érdemes megjegyezni, mert nemcsak hogy büszkén vállalhatjuk az elmúlt három és fél év során, hanem remélhetőleg tovább is tudjuk folytatni. Ne adja Isten, ha esetleg kormányváltás lenne ebben az országban, ha baloldali gondolkodók még egyszer elkövetik azt a bűnt a társadalommal szemben, mint ahogy a 2002-ben már jól felállított családpolitikát, családtámogatási rendszert még egyszer szétszedik, akkor annak súlyos, visszafordíthatatlan következményei lesznek.

Ezt azért merem mondani, mert érdemes megnézni a statisztikákat. Érdemes megnézni azokat a számokat, amelyek akár a gyermek születési számokkal, akár az abortuszok számával az elmúlt éveket és az elmúlt másfél évtizedet jellemzik. Ha valaki jobban beleásna ebbe magát, akkor érdemes visszanézni, hogy '56 előtt volt öt-hat év, a Ratkó-korszak, amikor hatalmas létszámú nemzedék született. Ennek a nagy nemzedéknek a '70-es évek elején – könnyű kiszámolni, hogy mikor értek szülői korbá – a gyermekei egy újabb hullám, egy kiemelkedő hullám. Majd ennek a következő időszak, mondhatom úgyis, hogy a Ratkó-korszakban születettek unokáinak kellett volna megszületniük 2010-ig. Ha valaki megnézi a pontos számokat, 1998 és 2010 között volt a legnagyobb visszaesés a születések között. Közel 10 ezer gyerekkel kevesebb született. 1998-ban még majdnem 100 ezer gyerek született, 2010-ben pedig már 90 ezerre esett vissza. Eltűzozolt, elpazarolt az ország közel tíz évet. Azt, amit az előző kormány, Harrach Péterék elkezdtek, hogy folyamatosan igenis ennek lehet eredménye, hiszen már akkor lassult a születési szám, ezt rombolták szét az előző időszakban.

Azért mondtam az, hogy ha baloldali kormány lenne adott esetben, ha eszük van, akkor ezt mégsem teszik meg még egyszer. Hiszen a franciáknál nem teszik meg. Hiszen az észak-európai országoknál nem teszik tönkre azokat a lépéseket, amelyek iszonyú súlyosan jelzik a társadalom rezdülését, hiszen egy rombolás azonnal érezteti hatását, lásd Bokros-csomag. Volt egy év, amikor nőtt az abortuszok száma, nem pedig csökkent. Éppen ezért azok a lépések, akár a családi adókedvezmény, a jövő évben pedig a kiterjesztése, mind-mind azokat a családokat segítik, akik jövedelemből szerzik, munkából szerzett jövedelemből tartják fenn a családokat.

A GYES három évre visszaállítása, illetve a még bevezetendő GYED-extra mind azt szolgálja, hogy egy édesanya eldöntse: hosszán marad otthon a gyermekével, vagy rövidebben.

Itt főleg idősebbek ülnek. Én is ahhoz a korosztályhoz tartozom, akik azt vallják, hogy leginkább a gyermeknek az érzelmi fejlődése érdekében az a jó, ha minél többet van otthon az édesanya. De azt is felmértük, hogy most már Európa több országában, sőt, Magyarországon is a fiataloknak megvan az az igénye, és át is alakult ilyen értelemben a házasságoknak a szerkezete, hogy az édesanyák hamarabb visszamenjenek dolgozni. A skandináv országokban azok az édesanyák, akik hamarabb visszamennek dolgozni, a következő gyermeket bátrabban beállalják. Sőt, szűkül is az idő a két gyermek között.

Megváltozott nagymértékben a társadalom, és ezért kellett nekünk a GYED-extrán keresztül egy olyan intézkedést hozni a családok segítése érdekében, amely azt célozza, hogy dönthessenek a fiatalok, a fiatal családok. Ha valaki megteheti, akkor maradjon minél többet gyermekével, és utána gyermekeivel, mint ahogy az korábban a hagyományos családokban megvolt, de legyen egy másik lehetőség is.

Gondoljanak bele, hány család esett volna szét, hány család ment volna akkor tönkre, ha a devizahitelesek mellé nem álltunk volna oda az elmúlt években. És azt a bűnt, amit megint csak az

előző kormány követett el, nagyon nehéz helyrehozni. Hiszen szétverték az otthonteremtési támogatást, az emberek egy jó részét behajszolták a devizahitelekbe, senkinek nem mondták el, senkinek nem hívták fel a figyelmét arra, hogy ez milyen súlyos következményekkel jár. Boldog-boldogtalan mindenre felvette a devizahitelt. Sajnos még utazásokra is betáblázták az egyetlen egy otthonukat. Szörnyű találkozni olyan családokkal, akik emiatt hihetetlen bajba kerültek. Tényleg borzalmas tragédiák vannak, és az a segítség, amit a kormány eddig is és a jövőben is meg fog adni ezen a területen, több százezer családnak megmentette az életét a széteséstől.

Törekvésünk, ami az örökbefogadások erősítését és a gyermekvédelem területén közel 22 ezer gyermeknek az életét segíti, mind a családokat és a családi szemléletet erősítik. Nem véletlen, hogy a jogszabályok során Rétvári Bencével és a többiekkel is próbáltunk enyhítéseket behozni az örökbefogadásnál, a másik területen pedig erősíteni jogszabályok segítségével a nevelőszülők státuszát, lehetőségeit és persze az anyagi megbecsülését is. Ők is a család részei. Ha önök között bárki találkozott örökbefogadott gyermekkel, láthatta, hogy bár ott a sérültség kisebb, azért van. De a gyermekvédelemben lévő gyermeknél tragédiák vannak. Vagy azért, mert a szülők nem készültek fel, vagy azért, mert trehányak, nem tudták szeretni a gyerekeket, vagy egyszerűen azért, mert anyagiilag nem győzték, nem bírták a felnevelését a gyermekeknek. De mindegyik gyerek sérül. És én találkoztam 12-13 éves prostituálttal, 12-13 éves drogdílerrel, sok-sok olyan gyerekkel, akik valami iszonyatos életen mentek át. Ebben a környezetben szinte ismeretlen, amiben most itt vagyunk. Éppen ezért az a küzdelmünk, amit adott esetben abortusz helyett örökbefogadás, a nevelő- vagy gyereketthonok helyett a nevelőszülőkhöz való kerülés érdekében teszünk, ez mind-mind ezt a szemléletet erősíti.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, zárásképpen annyit hadd tegyek hozzá, hogy ezek az intézkedések, amelyeket még sorolni lehetne sok-sok területen, mind-mind azt célozzák, hogy a családoknak a

megerősítése az nemzetpolitikai kérdés. Ez nem egy önző keresztény felfogás, nemcsak a kormánynak fontos, hogy bebizonyítsuk, hogy e nélkül nem érünk el sikert, hanem mindenkinek az érdeke. Rengeteg olyan emberrel beszélgetek, akik egyik oldalról számon kérnek tőlünk ezt, és nem is értik ezeket a döntéseket, de a másik oldalról pedig őbennük is látom azt az igényt, hogy édesanyák legyenek, hogy mondjuk a férjük ne hagyja ott őket. Hogy ne essen szét a családjuk. Őbennük is látom azt a jó szándékot, ami azt mutatja, hogy a kicsi gyermekekért, az abortált magzatokért, az elhagyott gyermekekért ők is tennének. És hogyha ezt a gondolatot el tudjuk hinteni másokban is, akkor én biztos vagyok benne, hogy megerősödik ez a nemzet. Az a gondolat, amit Kopp Máriaék nagyon szépen közvetítettek, felismertek, miszerint a mai fiatalok is – nemcsak a 15-20-30 évvel ezelőttiek – sokkal több gyermeket szeretnének, mint amennyi megszületik, ha ez a gondolat valósággá válik, akkor a családok megerősödnek. Én ehhez kérem önöknek a helyben, a terepen való segítségét, és egyben köszönöm azt a sok-sok segítséget, amit a kormány is megkapott az elmúlt években, és az elmúlt évtizedekben, hogy ezt a politikát tovább tudjuk vinni.

Köszönöm szépen a figyelmüket, Isten áldja meg önöket!

Strommer Pál, levezető elnök:

Államtitkár úr, köszönöm szépen. Mindig megilletődéssel és különös tisztelettel szemlélem a határainkon túl élő és különösen a szórványban élő magyarok hűségét, erejét, amivel gondozzák nemzeti identitásukat. Tudom, hogy nekünk, határainkon innen mekkora szükségünk van a példájukra, hiszen magunknak is súlyos feladatunk magyarságunk megélése, sőt, fejlesztése. Felkérem Kalmár Ferenc képviselő urat, tartsa meg előadását Az „együvé tartozás” politikája címmel.

2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018

Az „együvé tartozás” politikája

Kalmár Ferenc
országgyűlési képviselő

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, tisztelt Elnök úr, tisztelt Barátaim, tisztelt Államtitkár úr!

Engedjék meg, hogy először is megköszönjem a meghívást erre a rangos fórumra, ahol elmondhatom önöknek gondolataimat, és beszámolhatok azokról az eredményekről, melyeket a nemzetpolitika területén értünk el. A dolgok megértéséhez és értékeléséhez szükséges beszélni arról, hogy honnan is indultunk, és szükséges megvizsgálni, de legalábbis áttekinteni az európai környezetet.

Bizonyára mindenki emlékezik arra az ominózus december 5-i szavazásra. Szerintem az volt nemzetpolitikai szempontból a közel-múlt legmélyebb pontja. Az anyaország akkori miniszterelnöke a határokon túl élő nemzetrészeink ellen kampányolt. De ebben az

esetben számomra talán ez volt a kevésbé megdöbbentő, ismerve az akkori miniszterelnök úrnak a háttérét. Viszont ami még megdöbbentőbb volt, hogy a társadalom miért fogadta be ezt a kampányt? Miért kellett ilyen szavazási arányokat megélnünk? Ez rávilágított az akkori magyar társadalomnak az állapotára, a nemzeti identitásnak az akkori állapotára, helyzetére. Mennyire fontos a nemzeti identitás? Mikor arról beszélünk, hogy valakinek milyen az identitása, akkor ez azért alapvető kérdés, mert arra válaszol az ember önmagának: ki is vagyok én? Meghatározza magát a világgal és a társadalommal kapcsolatban. Amennyiben úgy határozza meg magát a magyar társadalom többsége, hogy a határon túliak nem érdeklik, ez egy nagyon súlyos dolog.

Az akkori miniszterelnök úrnak az idejében a magyar állandó értekezletet sem hívták össze, ami a magyarságnak egy nagyon fontos fóruma volt, és ma is az. A 2010-es választásokat követően az új kormány és parlament hozzáállása a nemzetpolitikához radikálisan megváltozott. Első lépés volt, hogy még a kormány beiktatása előtt több képviselő Semjén Zsolt KDNP elnök vezetésével beadták a kettős állampolgárságról szóló törvényjavaslatot. Történelmi pillanat volt, mikor az új parlament ezt megszavazta. Voltak külföldi ellenhangok, de mi elkezdtuk járni a saját utunkat.

Saját élményemet mondom el, ugyanis sokan tudják önök közül, hogy brassói származású vagyok. El tetszenek képzelni, milyen lelkülettel tudtam megnyomni akkor, azon a májusi estén a gombot a magyar parlamentben. Sokan nézték a televízióban ezt a közvetítést, hiszen megállapodást kötött a parlament az MTV-vel, hogy egyenesben közvetíti, bármeddig is tart a vita. Még aznap éjjel rengeteg SMS és köszönő levél valamint telefonhívás érkezett, a határon túlról. Az akkori felszólalásomban azt mondtam, hogy végre felálltunk arról a büntető padról, melyre a XX. század vesztes háborúi küldtek minket. Ideje, hogy mindenki vegye észre, és vegye tudomásul, nincs többé büntetőpad Európában, csak egyenlő jogú nemzetek vannak, európai nemzetek. Nem kérünk többet, de kevesebbet sem, mint más európai nemzet.

Az ezt követő nagyon fontos intézkedés, törvényjavaslat a Nemzeti Összetartozás Napjának a deklarálásáról szólt. Azóta Kárpát-medence szerte minden évben vannak megemlékezések a nemzeti tragédiáról, és így minden magyar láthatja, hogy a gyökereink egy helyről fakadnak és összetartozunk.

Sőt, talán még a volt nemzettársaink is, akik sajnós az asszimiláció áldozatává váltak, lehet, hogy még ők is elgondolkodnak arról, hogy honnan származnak, és esetleg egyikben-másikban megfordul a gondolat, hogy visszatérjen a gyökerekhez.

Egy harmadik fontos intézkedést is meg kell említenünk. Ez a Bethlen Gábor alapnak a létrehozása, és ezen belül ami, megítésem szerint a legfontosabb volt, a Határtalanul program beindítása. Semmi sem lehet hatásosabb, mint a személyes élmény, a személyes kapcsolatoknak a létesítése, főleg fiatal korban és gyermekkorban. Ugyanis, ez a Határtalanul program arról szól, hogy minden magyarországi diák eljusson legalább egyszer az iskola éve alatt határon túli magyar vidékekre és látogasson meg ott iskolákat, magyar emlékműveket. Ezt biztosítja az említett program a diákok számára. Ezáltal a nemzetet, a nemzet szövétét ezer és ezer szállal szövik határon innen és túl. Sokat mondtuk már, de itt is el kell ismételnem, hogy úgy integráljuk határokon átívelő módon jogilag is a nemzetünket, hogy megpróbáljuk a külföld vagy szomszédjaink által nehezményezett dolgokat elkerülni. Jelenleg több mint fél millióan adták be az állampolgársági kérelmet. Már több mint 300 ezer az állampolgársági esküt letett személyek száma, és ezek közül már több mint 60 ezren regisztráltak a jövő évi választásokra.

A választójogi törvényről is érdemes mondani néhány szót. E törvény nem módosult automatikusan az állampolgársági törvényvel. Ezért ez külön vitát gerjesztett a parlamentben. Mi azon az állásponton voltunk, hogy nem lehet és nincs kétfajta magyar állampolgár. Bárhol is éljen a világban, ha felveszi a magyar állampolgárságot, akkor igenis, jár neki a szavazati jog. Sikerült megváltoztatni a választójogi törvényt, így a határon túli magyarok is tud-

nak szavazni. Egy kicsit más a rendszerük, mint a belföldi, határon belüli magyaroknak, de nem egy kirívó rendszert működtetünk, ami nem volna megtalálható pl. más, európai, nyugat-európai országokban. Ezt csak azért mondom, mert főleg a nyár folyamán több TV stúdióba kellett mennem, mert az ellenzék gerjesztett egy vitát miszerint a választási rendszer csalási lehetőséget adna a határon túli magyarok szavazatainak a felhasználásával. Máshol is működik ez a rendszer, és nincsenek ilyen tapasztalatok.

Meg kell még említeni egy nagyon fontos kormányzati intézkedést. 2010 óta a nemzetpolitika miniszterelnök helyettesi szintre emelkedett. Nevezetesen Semjén Zsolt, a KDNP elnöke felügyeli ezt a fontos területet. El kell mondanom, hogy Semjén Zsoltnak személyesen is nagy szerepe volt az említett intézkedések meghozatalában. Azt is el kell mondanunk, hogy újra összehívta a Kormány a Magyar Állandó Értekezletet, újra működik a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma, újra működik a Kárpát-medencei Autonómia Tanács, létrejött a parlamenten belül állandó bizottságként, és ez nagyon fontos, a Nemzeti Összetartozás Bizottsága, és ennek van egy Autonómia Albizottsága is.

Eddig a magyar kérdéseket, határon túli magyar kérdéseket a Külügyi Bizottság tárgyalta. Ez egy nagyon érdekes dolog volt, és azt kell mondanom, hogy néha furcsa. Mikor például egy szingapúri szerződést tárgyal a külügyi bizottság, és utána mindjárt a beregszászi II. Rákóczi Ferenc főiskolának az ügyét. Így az összes magyar és magyar vonatkozású kérdés az a Nemzeti Összetartozás Bizottsághoz került, ennek tagja vagyok, és beszámolhatok önöknek arról, hogy nagyon sok kihelyezett ülést tartottunk határon túli magyarok által lakott területeken. Beregszászon, Nagyszalontán, Lendván voltunk, sőt, Szlovákiában voltunk Pozsonyban is. Szlovákia az egyedüli szomszédos ország, ami ebből nagy botrányt próbált gerjeszteni.

Szólnom kell néhány szót - gondolom, van még időm - az európai környezetről is. Ugyanis, a II. világháború után három kereszténydemokrata politikus, Konrád Adenauer, aki Németor-

szág miniszterelnöke volt, továbbá, neve németes hangzása ellenére a francia Robert Schuman, valamint az olasz De Gasperi voltak azok, akik kereszténydemokrata alapokra helyezték Nyugat-Európát. Ez lett az alapja a mai Európai Uniónak. Kereszténydemokrata szemlélettel indult az újjáépítés Nyugat-Európában. Hadd idézzek önöknek egy Adenauer beszédből, ami az '50-es években hangzott el, mégpedig az Európa Tanács létrehozása kapcsán. Azt mondta Adenauer: „Munkánk célja, hogy az európai nemzetállamok határai eltűnjenek. Célunk az, hogy Európa egy közös otthonná váljon, a szabadság otthonává.” Európának egyik jelszava, jelmondata most már az, hogy „egység a sokszínűségben”. Ez egy nagyon fontos elv. Azért is fontos számunkra, mert ezen az alapon tudunk kezdeményezni ügyeket, eljárásokat a határon túli magyaroknak az ügyeiben is.

Mint az Európa Tanácshoz delegált magyar küldöttségnek tagja, engedjék meg, hogy beszámoljak arról is, hogy ott hogyan teljesítünk nemzetpolitikai kérdésekben. El kell, mondjam önöknek, hogy 2011-ben volt egy jó eredményünk, mikor jómagam Gaudi-Nagy Tamás jobbkios képviselőtársunkkal együtt beadtunk egy módosító indítványt egy német liberális képviselő asszony által készített anyaghoz, amely arról szólt, hogyan kell összeegyeztetni az országok, államok integritáshoz való jogát, az államokon belül létező kisebbségeknek, nemzetsoportoknak az önrendelkezési jogával. A határozat egyik kitétele az volt, hogy, természetesen az államoknak joguk van az integritáshoz, de az államoknak be kell tartani azokat a kisebbségvédelmi kereteket, melyeket a '90-es évek elején szavazott meg az Európa Tanács. Ehhez mi hozzátettünk egy hivatkozást olyan dokumentumra, ami immár tíz éves, de az Európa Tanács nem nagyon használja. Ennek lényege, hogy nemcsak a Kisebbségvédelmi Keretegyezményt kell betartani, hanem, igenis, az autonómiák bevezetésével a fenti ellentétet meg lehet oldani. Ezt azért tettük, mert, elsősorban a székely autonómiára gondoltunk, de más, lehetséges magyar autonómiákra is a Kárpát-medencében. Ezt a módosító

indítványt sikerült átvinni. Ez lett az Európa Tanács 1832-es határozata. Ennek következtében a Székely Nemzeti Tanács 2012-ben az Európa Tanács magyar delegációját a Gábor Áron díjjal tüntette ki.

Továbbá, moldáv és román képviselőtársainkkal összefogva, az Európa Tanács egyik Ukrajnával kapcsolatos határozatában megfogalmaztuk felszólításunkat az ukrán kormány felé miszerint hozzanak létre Kárpátalján olyan körzeteket is, ahol, vagy ahonnan valós eséllyel tud pályázni egy képviselői mandátumért egy nemzetiséghez, kisebbséghez tartozó politikus. Sajnos, az ukrán kormány ezt a határozatot nem tartotta be.

Még van egy eredmény, ami a személyemhez kötődik, és kérem, ne vegyék szerénytelenségnek, ha erről beszélek. A délvidéki Kovács Elvirával, aki a belgrádi parlamentben országgyűlési képviselő, javasoltuk egy olyan dokumentumnak a készítését, amelynek címe „A tradicionális nemzeti kisebbségek jogai és helyzete Európában”. Ennek a jelentésnek a jelentéstevője én lettem. Hála Istennek sikerült hazahozni ezt a munkát. Versenyben volt egy két képviselő, többek között egy görög képviselőasszony. Nem sokan tudják, ez nekem is nagyon érdekes volt, a görög alkotmányban pld. nem ismernek el semmilyen nemzeti kisebbséget. Csak vallásit. Annak ellenére, hogy ott van Athén mellett pl. egy elég komoly albán kisebbség. El lehet akkor képzelni, hogy, ha egy ilyen országból jövő kormányparti görög képviselő asszony elkezd az európai kisebbségekről beszélni, annak mi lehet az eredménye. De, ilyen formában sikerült hazahozni ezt a munkát. Még folyik a jelentés kidolgozása, több fázisban megyünk előre, jövő áprilisban fog a plenáris ülés elé kerülni Strasbourgban. Fontos, hogy sikerül beépíteni a magyar nemzetpolitikai stratégiának az elemeit, és, hát, a szájízünk szerint próbáljuk formálni a dolgokat.

Ami még nagyon fontos. Nemzetpolitika és Európa. Tisztelt Hölgyeim és Uraim. Nekem az a meglátásom - így három éves Európa Tanácsi működés után, és mint aki kisebbségben éltem

le életem első 30 évét Romániában -, hogy Európa nem fog tudni szembenézni és nem fogja tudni kezelni azokat a kihívásokat, amelyeket felállít elénk Ázsia, Amerika, Dél-Amerika, legyen ez gazdasági, szociális, társadalmi vagy bármilyen más jellegű probléma, ha nem tudjuk kezelni és megoldani a nemzeti kisebbségi kérdéseket Európában.

Időről-időre ezek a kérdések felülkerekednek, ezek a kérdések robbannak, és ez nem jó. Elviszik az energiákat más irányba elvéve ezeket a versenyhez szükséges energiáktól.

Van egy érdekes gondolat, ami ezzel a munkával kapcsolatos. Három látogatást engedélyezett számomra az Európa Tanács. Az egyik Dél-Tirolban, amit megtettem ez év májusában, egy második Finnországban, ezt két héttel ezelőtt abszolváltam, és még Karácsony előtt el fogok menni Szerbiába megnézni a kisebbségvédelmet és a kisebbségek helyzetét. Dél-Tirol, kérem szépen, az egy modell. Az valami fantasztikus, ahhoz képest, amit mi tapasztalunk Közép-Kelet-Európában. Dél-Tirol egy fantasztikus dolog, tündér ország, azt kell mondanom. Ott mondott nekem egy nagyon érdekes és keresztényi dolgot, Vezali úr, aki a Dél-Tirol parlamenti elnöke. Vezali úr, a következőképpen jellemezte a német és az olasz közösségek közötti viszonyt Dél-Tirolban, a háborútól kezdődően. Szerintem ez érvényes lehet egész Európára. Azt mondta: „a II. világháború után **egymás ellen** voltunk. 1972-ben megkapta a terület az autonómiát, ettől kezdve **egymás mellé** kerültünk, egymás mellett dolgoztunk, éltünk. Most már ott tartunk, hogy **egymással** vagyunk, de a várva várt kegyelmi állapot az, hogy **egymásért** legyünk.” Én hozzáteszem, zárójelben, hogy ehhez a Jó Istennek a kegyelme kell. Egyik nemzet a másikért. Ez utópisztikusan hangozhat, talán, az lehet. Nekem is így tűnt még ez év májusában. De, mint mondtam, két hete voltam Finnországban, és ott találkoztam egy olyan eseménnyel, ami nem teszi ezt utópisztikussá. Ugyanis, bizonyára tudják, hogy Finnországban van egy svéd kisebbség, nem olyan nagy, 5-6% között van az aránya. Ennek ellenére Finnország teljes te-

rületén a svéd nyelv hivatalos nyelv. Ezért nem is tekintik őket kisebbségnek, hiszen hivatalos a nyelvük. Bárhol az országban lehet használni, a hatóságoknál is. Finnországban is, mint más országokban, felerősödött a szélső jobb. Ezért van egy olyan párt, amit úgy hívnak, hogy az Igaz Finnek Pártja. Ez talán a jobbiknál is jobbra van, ha már el kell helyezni a politikai palettán. De, történt egy olyan esemény, hogy a finnországi Svéd Egyesületnek a székháza előtt pokolgépet robbantottak. Nem sérült meg senki, de a társadalmi szolidaritás mértékét jelzi, hogy másnap a finnországi legnagyobb példányszámú finn nyelvű napilap, a Helsinki Sanomat svéd nyelven jelent meg. Ez egy fantasztikus példája a szolidaritásnak.

Belegondoltam, mint erdélyi magyar abba, hogy akkor, mikor Csíkszereda polgármesterét megbüntették azért, mert a 70%-ban magyarul Csíkszeredán volt mersze kérni, hogy a főépítész állásra pályázók tudjanak magyarul is, milyen felemelő lett volna, ha egy bukaresti román lap magyarul jelent volna meg.

Szóval még sok munkánk, sok dolgunk van, hogy ezt a szemléletet hozzuk Kelet-Európa felé. Ez a célunk, és befejezőképpen hadd mondjak el egy gondolatot, amit a passzai nyugalmazott püspöktől hallottam ez év szeptemberében, a bajorországi Altöttingben mely egy Mária zarándokhely. A szentmise keretében elhangzott beszédében azt mondta, hogy Európának lélekre van szüksége, és összehasonlította a mai Európát a káni menyegzővel, mikor volt víz, de már nem volt bor. Volt víz, mert azt mondja, ma Európában tudunk vizet előállítani, technológia van száz fajta, hogy vizet előállítsunk, de ahhoz, hogy előrelépjünk, és az, ami a násznépnek kell, ami Európának kell, ahhoz viszont a Jóistent kellett hívni segítségül. Kellett az áldása. Ebben a helyzetben van ma Európa, és ezért mi, keresztények azon vagyunk, hogy Európa találja meg újra keresztény gyökereit.

Meggyőződésem, hogy Isteni kegyelem nélkül nem fogunk tudni lelket önteni Európába, és e nélkül nem fogjuk tudni felvenni a versenyt Ázsiával, Amerikával, Dél-Amerikával úgy,

hogy sikeresek is legyünk. Ezért fontos a mi, az önök munkája, híreszteljék el, hogy ápolni kell a keresztény gyökereket, melyeket be kell vinni a társadalomba, a politikába. Ily módon működünk tovább.

Köszönöm, hogy meghallgattak.

Strommer Pál, levezető elnök:

Az oktatásügyben, a családgondozásban, a szociális segítőrendszerben civil és közéleti tevékenységükben sok kérés érkezik egyházainkhoz, és az egyházak felelősség szerepvállalása nő. Ehhez viszont bizalmon alapuló, rendezett kapcsolatra van szükség az állam és az egyházak között. Erről fog beszélni Hölvényi György egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár úr.

2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018

Az állam és az egyházak

Hölvényi György
egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi
kapcsolatokért felelős államtitkár

Tisztelt Elnök úr, Hölgyeim és Uraim!

Először is köszönöm a lehetőséget, hogy itt lehetek.

Köszönöm innen is Harrach Péter úrnak a meghívást és a lehetőséget, és azt, hogy ekkora türelemmel és kitartással szervezik a fórumokat. Jövőre önök jubilálni fognak, a keresztény civil szervezetek jövőre tizedszer fognak összejönni, és én is korban azok közé tartozom, akik pontosan tudják, hogy volt idő, hosszú idő, amikor erre nem is gondolhattunk, és igazából nem is gondoltunk. Most itt vagyunk a bajok, a gondok újabb küszöbén. Önök évek óta civil szervezatként a legkülönbözőbb formában, a legkülönbözőbb feladatokra vállalkoznak és igazából mindig úgy érzik, hogy vala-

mit többet, jobbat kéne, és akkor ott van az állam önök előtt, és valahogy mindig nehéz vele.

Függetlenül attól, hogy az állam melyik szerve, valahogy, kicsit vagy nagyon bürokratikus, és igazából valahol azt érzi az ember, hogy elhagyatott ebben a világban civilként. A civil világot elég jól ismerve nyugodtan mondhatom, hogy a civil világgal úgy vagyok, mint a focival. Drukkolok egy csapatnak, nem jegyzik igazából, tehát ne valami nagy csapatra gondoljanak. De nyilvánvaló, hogy a futball világát abból a szemszögből nézem, ahol az én csapatom van, és teljesen érthető módon önök, elkötelezett civil szervezetek vezetőjeként, munkatársaként ugyanúgy a saját szemszögükből nézik. Nekünk tulajdonképpen az Egyházi, Civil, és Nemzetiségi Államtitkárságon nincs más feladatunk, mint ezeket a különböző érdekeket valahogyan ötvözni. Úgy, hogy politikailag is megfelelően értelmezhető legyen. Na, ezért hívjuk úgy az államtitkárságot, hogy ez a „lehetetlenségek államtitkársága”.

Nagyon nehéz feladatról van szó. Ugyanis addig, amíg a többi szervezetnél és a többi államtitkárságnál egyfajta hierarchia van, nálunk mind az egyházak, mind a civil, mind a nemzetiségi témák képviselői partnerként jelentkeznek. Tehát mi egyfajta párbeszédet keresztül érhetünk el egy közös véleményt, és ezen a párbeszédet keresztül tudunk eljutni egyfajta megoldásig. Ez, valljuk be, nem könnyű. Gyakran sokkal egyszerűbb, ha megmondja az állam, mit akar, mi majd eldöntjük, hogy nem jó, vagy így jó, vagy úgy jó, de igazából a párbeszédhez szükséges muníció különösen a civil szervezeteknél nagyon nehéz. Nincs apparátusa, nincs ereje hozzá, nincs kapacitása. Én ezért tartom nagyon fontosnak az ilyen összejöveteleket, amikor keresztény szervezetek képesek arra, hogyha csak egy kicsit általánosságokban is, hogyha csak egy kicsit felületesen is, de mégis együtt vannak, és egyfajta – óvatosan bánok ma már ezzel a kifejezéssel –közösséget alkotnak.

Az én feladatom mára itt nem volt más, mint az állam és az egyház vonatkozásairól beszélni. Azt hiszem, ami nekünk közös dolgunk, amit különböző szinteken kell tennünk, egy kéttagú szó-

ban elmondható, ez a bizalomépítés. Az állam és az egyház között a bizalomépítés, a bizalom fenntartása szerintem több évtized óta rengeteg pro és kontra meggyőződéssel, rossz életérzéssel párosult. Nem hiszem, hogy azt mondhatjuk, Magyarország kormánya e téren minden kérdést megoldott. Egyet nem lehet tőlünk elvitatni, és talán ez a legfontosabb: hogy ez a szándéka. Ezt a szándékot, hogy az egyházi, egyházakhoz tartozó szervezetekkel egy bizalomra épült, tartós kapcsolat alakuljon ki Magyarország kormánya és Magyarország kormányának a tagjai a leglényesebb feladataik között tartják számon.

A tartós kapcsolatnak mindig a tárgya is érdekes. Itt nem kevesebről van szó, mint saját országunkról, saját hazánkról, saját nemzetünkről. Én azt hiszem, hogy ez – minden pátosztól mentesen – elegendő a közös munkához. Csak, hogy ehhez a közös munkához – és már szinte hallom, hogy önök ezt mondják, én is ezt mondanám, hogy ha ott ülnek –, mi kell? Közös cél, átláthatóság, kiszámíthatóság, még hozzá teszem azt is, hogy megbízhatóság.

Mindenki a saját életéből tudja, hogy ebben vannak is eredmények, meg nincsenek is. Sok feladat van még hátra. Hozzá kell tenni, hogy Magyarország kormánya 2010 óta egy olyan fajta harcot vív a saját értékeinek a társadalomba való beültetésével, mondhatjuk úgy, hogy visszaültetésével, ami több mint heroikus. Kezdve az oktatástól, folytatva a szociális ellátással, az egyházak önállóságának nemcsak deklaratív, jogi alapon való megteremtése, hanem valóban egyfajta, olyan anyagi függetlenség felé, ami az egyházak és a vallásszabadság nevében méltó és üdvös.

Ezek olyan feladatok, amelyek nem az elmúlt húsz évnek a feladatai, a rendszerváltás adhatott volna, adott is bizonyos értelemben egyfajta felhatalmazást. A magyar kormánynak az az érzése 2010 óta, hogy gyerekek, megkaptuk a felhatalmazást, most kell megcsinálni. Ebből nyilván, önök ezt pontosan átélik, adott esetben még el is szenvedhetik, nagyon sok nehézség adódik, és nagyon sokan azt kérdik, hogy nem kéne kevesebbet csinálni? Nem kellett volna azt az oktatást több évig jobban végiggondol-

ni? Nem kellett volna a választható, kötelező hittant jobban átgondolni? Nem kellett volna a civil törvényt átgondolni? De igen. Igazuk van.

Jobb sorsú országokban ezek a feladatok 4, 5, 6, 8-10 évig tartó komoly párbeszéd keretében érlelődnek ki. Nekünk az a feladatunk, hogy olyan helyzetet teremtsünk, stabilizáljunk, amely tulajdonképpen visszafordíthatatlanná válik. Visszafordíthatatlanná válik, mert önök, mint kis- vagy nagyobb civil szervezetek vezetői, a különböző felekezetek, egyházak vezetői, tagjai számára kiszámíthatóvá kell válni. Képtelenség az, hogy négyévente különböző rezsimek ide-oda rángassanak alapvető funkciójában egyházakat, vallási szervezeteket.

A vatikáni, úgynevezett Szentszéki megállapodás nemcsak azért fontos, mert biztosítékot ad a katolikus egyház számára a kiszámíthatóbb lét és a kiszámíthatóbb finanszírozás felé a közoktatás, közgyűjtemények, felsőoktatás, és sok más területen, hanem azért, mert a magyar szokásjog szerint a Szentszékkal kötött megállapodás a többi egyház számára is releváns, ugyanolyan kedvezményeket ad és juttat. Ez egy jogi helyzet, és ami talán ennél is lényegesebb, a szerződés nemzetközi jellege.

Nagyon fontos volt, hogy minden, ami döntő kérdés, a Vatikáni Szerződésbe belekerüljön, mert ezáltal garantált hosszútávra kormányok színezetétől függetlenül mindaz, amit az egyházak számára az állam biztosít azért, hogy Magyarországon vallásszabadság legyen.

A vallásszabadság emberi jog. Ma nagyon sokat beszélünk róla, de igazából a vallásnak, mint életmódnak a megélése nehézségekbe ütközik. Nem reménytelen, nem is ad okot elkeseredésre, én nem ezt mondom, de azt szeretném rögzíteni, hogy a vallásüldözés és a vallási diszkrimináció a nagy vallásszabadság mellett is folyamatosan jelen van. Nagyon fontos elmondani, hogy számunkra, közép-kelet-európaiak számára a vallásos üldözéstől való félelem soha többet – reményeink szerint – nem szabad, hogy az aktivitásunkat hátráltassa, lebénítsa. Mert én ezt nagyon komo-

lyan mondom, az elmúlt másfél év óta, mióta Szászfalvi László államtitkár úr utódjaként végezhetem a munkámat, ez a fajta bénueltság mindig jelen volt. Mintha valamilyen módon másodrangúnak éreznéd magad, mintha valamilyen módon úgy éreznék, hogy nincsenek meg a lehetőségek. Itt ezen a helyen világosan ki kell jelenteni, hogy Magyarország Alaptörvénye igaz, hogy egy deklaráció, de Európában ritkaságszámba megy az az egyértelműség, az a világos beszéd, hogy az egyházakat a magyar társadalom alkotórészeinek tartja. Nem azért tartja alkotórészeinek, mert az egyházak sok iskolát vettek át. Nagyon jó, nagyon fontos, döntő. Nem azért tartja a magyar társadalom alkotó részének, mert nagyon komoly szociális munkát végeznek. Nagyon fontos, döntő. Hanem magában a közösség, a hitből fakadó közösség számít. Annak a következménye az a fajta aktivitás, aminek a gyümölcseit mindenki élvezi. Mindenki élvezheti az országban, nyilván a helyi közösségeken keresztül. De számunkra ez a legfontosabb feladat, ezt tudatosítani, hogy az állam és az egyház elválasztódott. Ez befejezett tény, ezt ragozni nem érdemes. De az viszont, hogy a magyar társadalomnak szerves része az egyházaknak a léte, és az egyházaknak a közösségi ereje, magában érték.

Tehát az a gyülekezet, az a plébánia, aki ott helyben ott van, az értéket jelent, értéket sugárzik akkor is, ha a hívek – érthető módon – csak egymással foglalkoznak. Hisz kikről van szó? Magyar állampolgárokról van szó. Ez, ha szabad ilyet mondani, és ezt nagyon óvatosan mondom, ez egy komoly missziós feladat az állam részéről is.

Az Alkotmány, az Alaptörvény, illetve a különböző sarkalatos törvények azok deklarációk. Megtartani, megtölteni tartalommal, az tulajdonképpen a kormányzati munka, és ez nem egy egyciklusos munka. És igazából önök nélkül, keresztény, civil szervezetek nélkül, közösségek nélkül nem lehet megcsinálni. Ugyanis az egész gondolkodás, ami az Alaptörvényben megfogalmazódik, ami az új köznevelési törvényben megjelenik, közösségi alapú.

Ezt újra kell gondolni, újra fel kell fedezni a magyar társadalomban, és ennek pedig nyugodtan mondhatom, önök az élharcosai. Ellenzében, értetlenségben, elhagyatva, adott esetben, még az egyháztól is, adott esetben még az államtól is, a helyi közösségekben önök tudják, hogy mit csinálnak. Ebből a szempontból is nyugodtan lehet mondani, hogy önök missziós munkát végeznek. A Civil törvénnyel kapcsolatban nyugodtan el lehet mondani, hogy egyik törvény sem –és erről nyilván már volt is szó – végleges. Azt nagyon világosan látni kell, hogy a civil világ egy azon részének, amely mondjuk úgy, hogy a keresztény gondolkodáshoz, közgondolkodáshoz köthető, nincs meg az a fajta érdekérvényesítési kultúrája, mint mondjuk egy baloldali liberális világhoz kötődőnek, bár nem szeretek, és nagyon veszélyes is ilyen politikai distinkciókat tenni, de tény, hogy az a fajta pályázati közösségépítési kultúra különbözik.

Én azt hiszem, hogy számunkra semmi más lehetőség nincs, mint önökkel együtt és hangsúlyozom, önökkel együtt ezt az egész civil világot újragondolni.

Az teljesen világos, hogy ebben nagyon sok előrelépés történt, nyilván lehetett volna sokkal több is, ez személy szerint is meggyőződésem, de ez megint a párbeszéd kérdése. Nagyon sok információra, nagyon sok tapasztalásra, – ami az önök szervezeteinél megfogalmazódik –, szükség van, de – nyugodtan mondhatom önkritikusan – nincs kialakítva ennek a becsatornázása, elvitele, gyakorlatilag a törvényalkotás és a gyakorlat nincs végig víve.

Én ezt, hogy ez mennyire nehéz munka, pontosan az egyházakkal való együttműködésben látom. Ahol mégiscsak hagyományosabb, kiépített, jól felépített struktúrákról van szó. De amiről az elején szólni kívántam, itt szeretném visszaigazolni, és itt van a tétel bizonyítása, ez egy bizalomépítési folyamat. Amikor azonos, vagy hasonló értékrendű világban élünk, egyfajta keresztény ideálban, társadalomképpen gondolkodunk, akkor tulajdonképpen nem egyik napról a másikra változó folyamatról beszélünk és ezt ma már három év után nyugodtan mondhatjuk. Nem egyszerű a

folyamat, és nem is zárult le. Az egyik legfontosabb sok más mellett az, hogy ezt folytatni kell, és úgy kell folytatni, ahogy az egyházi világban is gyakorlattá vált, hogy az egyházakról az egyházak nélkül ne lehessen döntést hozni. Ez is nyilván egy törekvés, és ebben is mindig lehet tovább lépni, de igazából a civil szervezetek esetében is erről van szó. Biztos, hogy ez nem fog egy-két nap alatt lezajlani, a civil szervezeteknek és a keresztényi kötődésű civil szervezeteknek is adott esetben a hatékonyság érdekében összefogásra, közös fellépésre van szüksége. A mai állami logika mentén erre mindenképpen szükség van, és ezt ajánlom tisztelt figyelmükbe anélkül, hogy bárkit felesleges aktivitásra biztatnék.

Befejezésül szeretném elmondani azt, hogy nagyon sok feladat van még, annak érdekében, hogy a vallásszabadság a XXI. századi formájában kiteljesedhessen, ahhoz nekünk továbbra is együtt kell dolgoznunk, és meg kell találni azokat a formákat, amelyekben együtt tudunk dolgozni.

Egyet ne felejtünk el: hála Istennek, itt nagyon sokan vagyunk, és a keresztény civil közéletben még óriási tartalékok vannak.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

Strommer Pál, levezető elnök:

Ha körbenéznék a teremben, sajnos megállapítható, hogy a megjelentek átlag életkora bizony nem alacsony. Fontos, hogy amikor korunkból fakadóan napi feladataink már kevésbé terhelnek, akkor a bennünk meglévő energiát, tapasztalatainkat hasznosítsuk a közösségért, a közjóért, ahogyan azt sokan önök közül is teszik. De nagyon fontos, hogy a fiatalok között is legyenek akik emlékeznek Klebelsberg Kunó szavaira: „a nemzetnek olyan vezetőket adni, akiknek a méretei megütik az európai dimenziókat, akiket a nemzet minden téren bizalommal és a siker reményével követhet”.

Mai utolsó felkért előadónk Gaal Gergely, országgyűlési képviselő, az Ifjúsági Kereszténydemokrata Szövetség elnöke.

2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018

Új nemzedék a politikában

Gaal Gergely
országgyűlési képviselő

Tisztelettel és szeretettel köszöntöm a Keresztény Civil Szervezetek 9. Országos Fórumának képviselőit és nagyon nagy megtiszteltetés számomra, hogy ezen a fórumon én is felszólalhatok. Különösen, hogy éppen erről a helyről, mert innen még sosem volt alkalmam előadást tartani. Mindent el kell kezdeni valamikor.

Az előadásom címében is szerepel a politika szó, ezért nem tudok elvonatkoztatni politikai kérdésektől az előadásomban. Tudom, hogy a fórum az Civil Szervezetek Fóruma, de mégis muszáj lesz érintenem néhány politikai kérdést is.

Engedjék meg, hogy előzetesen elmondjam, hogy két része lesz az előadásomnak. Először néhány személyes motivációról szeret-

nék beszélni azzal kapcsolatban, hogy én magam miért is kezdtem el a politikával foglalkozni, illetve a közélettel, és azt követően pedig bemutassam az általam vezetett szervezetnek, az Ifjúsági Kereszténydemokrata Szövetségnek a működését.

A személyes vonatkozást azért tartom fontosnak elmondani, mert talán az én példám nem egy kirívó példa a fiatalok között, és talán más fiatalok is vannak, akik hasonló motivációval rendelkeznek a közéleti aktivitás terén.

1999 és 2004 között jártam egyetemre, történelem szakra. Ennek az időszaknak a nagy részében a miniszterelnököt Orbán Viktornak hívták Magyarországon, és akkoriban történelem szakosként, de egyébként is egyetemistaként egy olyan időszakban éltünk, amikor jó volt fiatalnak lenni, büszkék voltunk arra az országra, amelyben élünk, és bizakodtunk a jövőt illetően. Ezt határozottan így éreztük egészen 2002-ig, és 2002-ben, amikor közeledtek az országgyűlési választások, az egyetemen sokunk számára ez volt az első lehetőség, hogy szavazzunk az országgyűlési választásokon és megnyilvánuljon a mi politikai véleményünk is. Sokan úgy gondoltuk, hogy ahogy mi érezzük, az ország többségének is így kell éreznie, ez számunkra egyértelmű helyzet volt. 2002-ben szembesültünk azzal a szomorú választási eredménnyel, amire mindannyian jól emlékszünk, hogy egy olyan ember lett Magyarország miniszterelnöke, aki még beszélni sem tudott folyamatosan és érthetően.

Számunkra ez egy sokkhatás volt, és úgy éreztük, hogy valami nincs rendben, a magyar emberek lelkében. Nagyon sokan úgy voltunk vele egyetemistaként, hogy nekünk magunknak is részt kell vennünk abban, hogy kicsit az embereknek a lelkét, szemét felnyissuk. Amit mi láttunk az országban, azt minél több ember számára láthatóvá tegyük. Ekkor nagyon sokunkban érlelődött meg az az elhatározás, hogy bizony nem elég, ha csak szemlélői vagyunk a politikának, a közéletnek, hanem nekünk magunknak is tevékenyen részt kell vennünk benne, hiszen ha azt nem tesszük meg, akkor mások fogják helyettünk irányítani azt az országot,

amelyben mi élünk, és amely egyébként a mi hazánk, és amelytől a mi jövőnk is függ.

Ezért nagyon sokan kerestük ennek a lehetőségeit. Ahogy ezeket a lehetőségeket kerestük a 2002 utáni időszakban, nagyon sokan megtaláltunk különböző lehetőségeket. Én például 2004-ben találtam meg azt a lehetőséget, amelyben azóta is részt veszek. 2004-ben egy barátom elhívott a Morus Szent Tamás Kör nevű társaságba – akkor mentem oda először –, és ott olyan fiatalokkal ismerkedtem meg, akik hozzám hasonlóan gondolkodtak, és tenni akartak valamit a hazájukért. Itt ismerkedtem meg többek között Rétvári Bencével is, aki a mai első előadást is tartotta is, és rajta keresztül az Ifjúsági Kereszténydemokrata Szövetséggel is, amely akkoriban egy kibontakozóban, indulóban lévő ifjúsági szervezet volt. Ezekkel az alapelvekkel, ezekkel az alapélményekkel szeretünk volna közösen barátokat gyűjteni, társakat gyűjteni ahhoz, hogy mi is, közösen cselekedve a közéletben megformálhassuk a saját véleményünket is. Kifejlődjünk mi magunk is, amennyiben a Gondviseléstől erre talentumot kaptunk, kifejlődjünk, kifejlesszük mi magunkat is arra, hogy alkalmasak legyünk a közéletben való szerepvállalásra.

Így kapcsolódtam be az IKSZ-nek a munkájába. Mint minden politikai szervezetnek – talán ez nyilvánvaló – van egy olyan igénye, hogy egyfajta egyediséggel vegyen részt a közéletben. Valamiféle különleges sajátossága legyen, amely megkülönbözteti a többi politikai szervezettől.

Azt hiszem, hogy a mi ilyen különlegességünk az a hit volt. A hit, és ez nemcsak a Jóistenbe vetett hit, nemcsak a vallásos hitet jelenti, azt is természetesen, de ezen túlmenően, vagy ezzel párhuzamosan a jövőbe vetett hitet, abba vetett hitet, hogy érdemes egyáltalán közélettel foglalkozni, érdemes részt venni a közösség dolgainak az alakításában. Tehát egy ilyen hittel felvértezve igyekeztünk részt venni a politikában, és a közéletben.

Most térek át a második részre, amikor konkrétan szeretnék beszélni erről a szervezetről. Tekintve, hogy viszonylag korlátozott

az idő, ami alatt beszélhetek, ezért engedjék meg, hogy részben címszavakban említsek még jó néhány olyan dolgot, amivel a szervezetünk az elmúlt időszakban foglalkozott.

Érdekes élmény számomra, hogy amikor most erre az előadásra készültem, és magam is átgondoltam, hogy milyen tevékenységünk is volt az elmúlt években, ilyenkor szembesül az ember igazából azzal, hogy milyen sok mindent is csináltunk, már elnézést, ez nem dicséret, hanem egy közösség munkájának az elismerése, egy igazi csapatmunkának az elismerése.

Először is hadd kezdjem egy olyan tevékenységünkkel, amiről már említést tettem röviden: a Morus Szent Tamás Körről van szó. Ez az első olyan impulzus volt számomra is, amin keresztül elkezdtem részt venni az IKSZ munkájában. Ez egy három hetente találkozó kör. Mindig egy budapesti kávézóban találkozunk, és minden alkalommal meghívunk egy közéleti személyiséget, vagy tudóst, művészt, valamilyen szempontból izgalmas személyiséget, egyházi vezetőt, és vele beszélgetünk. Minden ilyen alkalommal 30-40 fiatal vesz részt ezeken a beszélgetéseken, és 2004 óta három hetente keddenként a mai napig működik a Morus Szent Tamás Kör. Ez az IKSZ-nek az egyik legfontosabb bázisa. Akkoriban, amikor elkezdtük az IKSZ-ben való tevékenységet, akkor egy ellenzéki pártnak – a Kereszténydemokrata Néppárt akkor ugye értelemszerűen ellenzéki párt volt – az ifjúsági szervezeteként működtünk, ezért más módon kellett a politikában és a közéletben részt vennünk, mint most egy kormányzó párt ifjúsági szervezeteként. Olyan kérdésekre igyekeztünk felhívni a figyelmet, amelyek a fiatalokat érintik, amelyek az értékrendünknek megfelelők és számunkra fontosak. Így az egyik ilyen témánk a kábítószer fogyasztásnak az egyre erősebb elterjedése volt, és ezért kezdtük el *Fűnyíró*, majd a *Ne szívd meg!* filmfesztivál néven elkezdett rendezvénysorozatunkat. Az volt a lényege, hogy összehívtunk száz-kétszáz fiatalot egy moziba vagy egy olyan helyre, ahol filmet lehetett vetíteni. Levetítettünk egy olyan filmet, mondjuk középiskolásoknak, amely a kábítószer fogyasztásnak, a drogozásnak a

veszélyeire hívja fel a figyelmet. De olyan filmeket, amelyek a fiatalok érdeklődésére számot tartó filmek, és mégis egy valós képet mutatnak erről a problémáról. A filmvetítések után minden alkalommal egy beszélgetést szerveztünk, amelyre elhívtunk ehhez értő szakembereket, és elhívtunk olyan drogosokat, akik leszoktak a kábítószer fogyasztásról. Ezzel olyan beszélgetést alakítottunk ki, hogy én azt hiszem, akik ezeken a beszélgetéseken részt vettek, azok utána sokkal nehezebben nyúltak kábítószerhez, vagy egyáltalán nem. Tehát egy ilyen mozgalmat indítottunk, és az országnak nagyon sok pontján szerveztünk ilyen filmfesztiválokat.

Az évek során, ahogy az IKSZ-nek a tevékenysége egyre bővült, egyre több közéleti témával foglalkoztunk. Néhányat ezek közül szeretnék megemlíteni. Egy Pro Christie nevű kezdeményezésünk is volt, és van is folyamatban, ez a világ számos területén ma is létező keresztényüldözésre próbálja felhívni a figyelmet elsősorban konferenciák és közéleti megnyilvánulások segítségével.

Az ország nagyon sok pontján, sőt, határon túl a Kárpát-medencén belül is nagyon sok helyen rendeztünk már konferenciákat ezzel a témával kapcsolatban. Van egy nagyon aktív tagunk, aki ezt szervezi, és most a napokban is, azt hiszem, Baranya megyében zajlik ilyen konferencia. Ez egy nagyon lényeges kérdés, hiszen sajnos ma a vallásuk miatt üldözött embereknek a többsége keresztény a világban. Ez egy olyan probléma, amire innen Európából, a keresztény civilizáció bölcsőjéből mindenképpen fel kell hívni a figyelmet.

Foglalkoztunk a tavalyi évben, 2012-ben Mindszenty József emlékével, hiszen tavaly lett volna 120 éves. Egy rendezvényssorozatot indítottunk, az ország több pontján – Zalaegerszegtől, Nádasdladányon, Veszprémen keresztül budapesti és még számos helyen – konferenciákat, megemlékezéseket rendeztünk a bíborosról és nemcsak konferenciákat. Itt az Országházban például egy nagyon magas színvonalú hangverseny volt a bíboros tiszteletére.

Elindítottunk egy programot *Gyere Hazá!* címmel, amelynek a lényege – ma egy aktuális politikai téma is ez, főleg a balolda-

lon sokan mondják –, hogy a fiatalok elvándorolnak Magyarországról. Mi úgy látjuk, igen, vannak fiatalok, akik elmennek külföldre szerencsét próbálni, megtapasztalni a saját képességeiket, nyelvtudásukat bővíteni. Ugyanakkor mi szeretnénk azt, ha ezzel a tapasztalattal felvértezve hazajönnének, és itthon kamatoztatnák a megszerzett tudásukat, és ezért indítottunk egy *Gyere Haza!* programot. Ez ma is működik, és ma már ennek indíttatására egy alapítványt is létrehoztunk, amely most már tőlünk függetlenül működik.

Nagyon fontos témakör a nemzetpolitika, amelyben az IKSZ az elmúlt években szerintem talán a legnagyobb, legszebb sikereket érte el. A Kárpát-medencei magyar ifjúsági szervezetekkel, minden jelentősebb politikai ifjúsági szervezettel, állandó és élő baráti kapcsolatunk van. Ez azt jelenti, hogy az IKSZ-es fiatalok mondjuk a felvidéki, vagy erdélyi, kárpátaljai, vajdasági, sőt, most már horvátországi fiatalokkal is folyamatos és élő kapcsolatban vannak, egymás rendezvényeit látogatják rendszeresen. Ők eljönnek a mi rendezvényeinkre, mi elmegyünk az ő rendezvényeikre. Egy év alatt közel száz olyan rendezvény van, ami közösen megvalósított rendezvény a jelenlegi országhatárokon kívül élő fiatalok szervezeteivel.

Erre különösen büszkék vagyunk, és úgy érezzük, hogy azzal a lehetőséggel, ami az elmúlt 3 és fél évben megnyílt a nemzetpolitika területén, mi az ifjúsági területen igyekeztünk jól élni, és talán az eredmények is ezt igazolják, hogy sikerült a nyitást megteremtünk. Azt érzékeljük, hogy ebben egy korszak- vagy egy nagyon komoly szemléletváltás következett be. Néhány évvel ezelőtt nem lett volna elképzelhető az, ami ma már ezen a területen természetes. Emlékezzünk vissza 2004 december 5-re, amikor még egy kormány megtehetette azt, hogy azért kampányolt, hogy a magyar emberek nemmel szavazzanak a határon túl élő nemzettestvéreinknek a magyar állampolgárságára. Ma pedig ugyanazok a pártok, akik erre buzdítottak, már ők maguk is határon túl tartják az elnökségi üléseiket. Már nagyon szélsőséges politikai vélemény-

nek számít, extrém véleménynek, persze azért ez is jelen van, ha valaki nem így gondolkodik a magyarság egészéről. Nem egészben tekint a magyarságra, a világ minden pontján élő magyarságra.

Elkezdtük ezzel párhuzamosan a külügyi kapcsolatépítést is, ami elsősorban Európai Unió kapcsolatokát jelent, ahogy a Kereszténydemokrata Néppárt és a Fidesz is tagja az Európai Néppártnak, úgy az Európai Néppárt Ifjúsági Szervezetének a tagságáért folyamodtunk mi is. Nagyon előrehaladott állapotban van ez a csatlakozásunk az Európai Néppárt Ifjúsági Szervezetéhez. Ez azért hasznos nagyon, mert Európa különböző országaiban él, a mi politikai családunkhoz tartozó fiatalokkal tudunk így kapcsolatba lépni. Ez számunkra is egy fontos tapasztalatszerzésre, tapasztalatcserére ad lehetőséget, nyelvgyakorlásra, a diplomáciai érzéknek, vagy a diplomáciai képességeknek a gyakorlására, és nem utolsósorban arra, hogy egy-egy politikai kérdésre a jelenben vagy akár a jövőben is meg legyenek azok a politikai kapcsolataink az Európa többi részén élő most vagy majd a jövőben politizáló fiatalokkal, akik akár véleményformálók lehetnek. Ebben is szép eredményeket értünk el, és egyre több rendezvényre hívnak meg minket Európa szerte.

A politizálás, a politikai témák mellett mi közösségépítést is nagyon fontosnak tartjuk. Természetesen egy ifjúsági szervezetnél ez kiemelt fontosságú. Ezért erre ugyanolyan hangsúlyt helyezünk, mint a politizálásra. Ezért vannak nyári táborok, közös disznóvágások, akár házibulik, lelki gyakorlatok, közös sportolások, focitornákat szervezünk. Amikor egy fiatal szeretnénk meggyőzni arról, hogy mindaz, amit mi a világról gondolunk, az helyes és számára elfogadható, akkor nem biztos, hogy közvetlenül azzal tudjuk legjobban elérni, hogy rögtön politikáról kezdünk el vele beszélni. Ez a legtöbb esetben nem is működik, de ha elhívjuk egy focitornára, ahová a sport miatt jön el, és látja, hogy ott egy jó közösség van, akkor legközelebb lehet, hogy eljön a közösség által szervezett más jellegű, közéleti beszélgetésre például, és lehet, hogy a látóköre szélesedik, és elindul az érdeklődése akár a közélet

irányába is. Nagyon sok ilyen tapasztalatunk, pozitív tapasztalatunk volt ezzel kapcsolatban az utóbbi időszakban.

Elértük el azt, hogy ma már a politikai közéletben az IKSZ-szel számolnak. Nyilván a KDNP ifjúsági szervezeteként az anyapárunkkal természetes az együttműködés, de ma már a szövetségben belül, illetve a politika más részein is számolnak velünk, erre csak két példát hadd mondjak. Az egyik egy negatív példa. Talán egy, vagy másfél évvel ezelőtt történt, hogy egy Anonymous nevű hacker csoport, amelyik feltöri mások internetes oldalát, feltörte az IKSZ honlapját, és letörölte onnan az összes adatunkat, beleértve a mindenféle képeket. Évekre visszamenőleg rengeteg fotóalbum meg adat volt az oldalunkon. Ezeket ők egy mozdulattal letörölték. Azért volt mindez, mert kiálltunk az oktatási törvény mellett. Ez már ennek a kormányzásnak az időszakában volt. Nekik ez nem tetszett, és ilyen drasztikus módszert alkalmaztak.

Mi ez ellen rögtön fel is szólaltunk, és fiatalosan igyekeztünk véleményt nyilvánítani úgy, hogy a Városligetben az Anonymus szobornál tartottunk egy sajtótájékoztatót, hogy ezzel is a kérdésnek a humoros oldalára is felhívjuk a figyelmet. Azután hála Istennek a technikusaink vissza tudták állítani a honlapot, tehát ez a kérdés megoldódott. Csak arra akartam itt most utalni, hogy már egy nemzetközi hacker csoportnak a figyelmét is felkeltette az IKSZ tevékenysége.

A másik egy pozitívabb példa, és ez éppen a napokban aktuális. Még nem említettem, de szakmai munkacsoportjaink is működnek. Különböző szakterületeken igyekszünk elsősorban a KDNP-s országgyűlési képviselőknek a munkáját segíteni, háttér munkát nyújtani ehhez, többek között a környezetvédelem területén is. Van egy környezet és energia munkacsoportunk. A napokban zárult le a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia társadalmi vitája, amit a kormány fog véleményezni, ehhez az IKSZ is beadta a saját – a mi álláspontunkat tükröző – véleményét. Néhány javaslatot tettünk egy kb. öt-hat oldalas anyagban. Éppen most idefelé jövet olvastam azt a hírt, tájékoztattak az IKSZ-esek, hogy

befogadták a javaslatainknak a többségét, és bele fogják építeni a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiába az IKSZ a javaslatait is.

Én azt gondolom, hogy ez is a mi szakmai munkánknak egy elismerése. Tehát igenis van értelme annak, hogy mi részt veszünk a közéletben, van értelme, hogy keressük azokat a fiatalokat, és meg is találjuk, akik hasonlóan hozzánk érdeklődnek ezek iránt a kérdések iránt és nálunk, úgy gondolom, hogy megtalálják a helyüket. Mert mi arra törekszünk, hogy csapatban gondolkozunk, ez azt jelenti, hogy hogy mindenki azt a feladatot végzi el, amelyben ő a legjobb, vagy mindenkire olyan feladatot bízunk, amelyben ő a legjobban ki tudja teljesíteni a saját képességeit. Legyen ez mondjuk közösség-szervezés, legyen ez nyilvánosság előtti szereplés, legyen ez szakmai háttérmunka, karitatív tevékenység. Igyekszünk mindenkinek a saját képességeihez és elképzeléseihez a feladatokat megtalálni. Úgy gondolom, hogy ha nem is vagyunk egyedülállók, de egy hasznos, a politikai közösségnek is hasznos tagja lehet az IKSZ.

Strommer Pál, levezető elnök:

Számomra, mint az egyik civil szervezet egy képviselőjének, feladatokat jelöltek ki. Azt hallottuk, hogy a közigazgatás, az oktatásügy, a szociális kormányzat kereteket alkotott. Arról beszéltek előadóink, hogy ezeket az eredményeket, kereteket stabilizálni lenne szükséges. Ha mi civilek, keresztény elveken alapuló civil szervezetek megtaláljuk a magunk területén adódó lehetőségeket, és tartalommal töltjük meg ezeket a kereteket, talán hozzájárulhatunk a felsorolt eredmények stabilizálásához.

Köszönöm a Fórum vendégeinek a tartalmas, gondolatokra inspiráló előadásokat, hozzászólásokat.

Köszönöm önöknek Hölgyeim és Uraim a figyelmüket, a részvételüket. Köszönöm, hogy eljöttek, és aktívan részt vettek a mai munkánkban.

Köszönjük a szervezők és segítők munkáját. Mielőtt a szervező Magyar Kereszténydemokrata Szövetség nevében és a Barankovics Alapítvány támogatásának jóvoltából meghívnám önöket egy szendvicsebédre, mai munkánk zárásaként, hálaadásként is, és elsősorban pedig hazánk és nemzetünk jólétéért kérem, szokásaink szerint imádkozzunk Megváltónktól kapott szavakkal.

Jegyzetek

Jegyzetek

